

3 Aruba

Rechter De Kort
definitief nieuwe
hofpresident

8 Economie

Tesla ziet af van
Duitse staatssteun
voor accufabriek Berlijn

10 Wereld

Nieuwe
coronamaatregelen
in Nederland

12 Sport

Lange celstraf oud-
sportbaas Brazilië voor
'kopen' Spelen 2016

Advies CAft:

'Salariskorting overheidsbedrijven moet naar landskas'

ORANJESTAD — De salariskorting die overheidsbedrijven als Elmar, WEB en Setar ontvangen moet afgedragen worden aan de staatskas, schrijft het College Aruba financieel toezicht (CAft) in het commentaar op de uitvoeringsrapportage van het derde kwartaal. Dit doorkruist het beleid van bedrijven om de korting te compenseren. Het college blijft kritisch over de verlaging van de personeelslasten en constateert door het economisch herstel dat het tekort voor dit jaar lager uitvalt dan verwacht.

Het was het plan van de Arubaanse regering om de salariskorting in het komende begrotingsjaar voor alle werknemers bij de (semi-)overheid te laten gelden. De overheidsbedrijven hoeven dan echter niet de korting af te dragen, maar kunnen de besparing gebruiken voor investering in het bedrijf. Het CAft is hier op tegen en adviseert: "De gelieerde overheidsentiteiten dringend te rappelleren om de afdrachten van de 12,6 procent korting op arbeidsvoorwaarden over te maken aan het land."

Compensatie voor korting
Hiermee lijkt het CAft de plannen te doorkruisen die bij verschillende overheidsbedrijven leven om werknemers te compenseren voor

de korting, bijvoorbeeld in de vorm van bonussen. In de collectieve arbeidsovereenkomst die het elektriciteitsbedrijf Elmar met de vakbond FTA is overeengekomen wordt dit ook expliciet vermeld. Men gaat akkoord met de salariskorting tot 1 januari 2023, maar spreekt ook af om de werknemers te compenseren. Meerdere bedrijven zouden naar verluidt een dergelijke constructie overwegen. Als de regering het advies van het CAft overneemt kan de financiële basis onder deze compensatieregelingen wegvallen. Het CAft is positief over het verwachte tekort in 2021. De economische ontwikkeling zorgt voor hogere belastinginkomsten. De Fase-uitkeringen waren al lager dan verwacht en zijn nu volledig

stopgezet evenals de salarissubsidie. Hierdoor zal het tekort verder beperkt worden. Het CAft constateerde al eerder dat in totaal voor 57 miljoen florin onterecht aan salarissubsidie is toegekend aan bedrijven en dringt er nogmaals op aan de terugvordering kracht bij te zetten.

Personeelslasten

Een terugkerend commentaar bij de verschillende rapportages is de aandacht van het CAft voor de personeelslasten van het land. Daar moet op bespaard worden, volgens het Beleidsplan Verlaging Personeelslasten (BVP). Dat is dit jaar wel gebeurd, maar die daling schrijft het CAft voor het grootste deel toe aan de salariskorting van 12,6 procent. Zonder die korting zou dit jaar voor 3 miljoen bespaard zijn op een totaal van ongeveer 423 miljoen florin. "Het CAft vraagt wederom uw aandacht voor de uitvoering van de maatregelen uit het BVP", aldus de toezichthouder, die opnieuw verzoekt om meer inzicht in de uitvoering van het plan.

Ministers op bouwplaats luchthaven

Foto: MinVT

ORANJESTAD — Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) en Arbeid-minister Glenbert Croes (MEP) kregen gistermiddag een rondleiding over Gateway 2030, de uitbreiding van luchthaven Reina Beatrix van Aruba Airport Authority (AAA)-directeur Joost Meijs en het AAA-bestuur. Het project, dat is begroot op zo'n 140 miljoen dollar en zo'n 200 tot 300 banen moet opleveren, behelst in fase 1A onder andere het verdubbelen van de vertrekhal met de bestemming Verenigde Staten en een compleet nieuwe bagagehal. De luchthaven blijft volledig operationeel tijdens de verbouwing.

Ook in Duitsland vermoedelijk al Omicron-besmetting

WIESBADEN/PRAAG — De Omicron-variant van het coronavirus heeft 'zeer waarschijnlijk' ook Duitsland bereikt. Dat meldt een regionale minister in deelstaat Hessen, waar zich de drukke luchthaven van Frankfurt bevindt. Bewindsman Kai Klose liet volgens Duitse media weten dat bij het testen van een reiziger 'meerdere mutaties' zijn aangetroffen die worden geassocieerd met de nieuwe virusvariant.

Of de reiziger daadwerkelijk is besmet met Omicron, moet blijken uit verder onderzoek. Minister van Sociale Zaken Klose roept reizigers op hun

medeburgers te beschermen. Wie de afgelopen week in het zuiden van Afrika is geweest, doet er volgens hem goed aan om sociale contac-

ten te beperken en zich te laten testen.

In Tsjechië is ook een verdacht geval gesignaleerd. Het gaat om iemand die in Namibië is geweest, meldt het Nationale Instituut voor Volksgezondheid volgens persbureau Reuters. Een lab onderzoekt of het gaat om een besmetting met de Omicron-variant. De ontdekking van de nieuwe coronavariant

leidde wereldwijd tot bezorgde reacties. De nieuw variant dook voor het eerst op in het zuiden van Afrika, maar ook in buurland België is al een besmetting vastgesteld.

Het land had daarmee een Europese primeur. Omicron, waar nog maar weinig over bekend is, heeft van de Wereldgezondheidsorganisatie het stempel zorgelijk gekregen.

Storm Arwen raast over VK

LONDEN — De storm Arwen heeft in het Verenigd Koninkrijk voor veel overlast gezorgd. In Schotland en het noorden van Engeland kwamen tienduizenden huishoudens en bedrijven zonder stroom te zitten. Ook vielen volgens het Britse media zeker twee doden doordat bomen omvielen.

Arwen ging sinds gisteren gepaard met zware windstoten, regen en sneeuwval. De autoriteiten hadden Britten gewaarschuwd door een zeldzame code rood af te geven. Dat betekent dat levensgevaarlijk noodweer in aantocht is. Die code rood verliep volgens Sky News vandaag, maar Britten kregen

ook daarna nog het advies alleen te reizen als dat echt noodzakelijk is. Bestuurders die zich toch op de weg begaven, kregen ook te maken met overlast. De politie meldde dat 120 vrachtwagens 'vast kwamen te zitten in de sneeuw' op snelweg M62 door Engeland. In Britse media circuleren

beelden van daken die van huizen zijn gerukt en wegen die zijn geblokkeerd door bomen en ander puin, zoals een grote trampoline die ondersteboven in een straat ligt.

De twee slachtoffers kwamen om het leven door verschillend incidenten. In het Noord-Ierse Antrim viel een boom op een auto, met de dood van een schoolhoofd tot gevolg. In Engelse Ambleside was een man uit Lancaster geraakt door een boom. Hij overleed volgens de politie ter plekke.

Viroloog Van Ranst: Omicron kan ook goed nieuws zijn

BRUSSEL — De Omicron-variant van het coronavirus kan ook gunstig uitpakken voor de pandemie als de in Zuid-Afrika ontdekte mutant besmettelijker is, maar tegelijkertijd zorgt voor een minder ernstig ziektebeeld. Dat zegt de Belgische viroloog Marc Van Ranst, die de autoriteiten in zijn land adviseert over het coronabeleid.

Marc van Ranst

"Indien de Omicron-variant minder ziekteverwekkend zou zijn, dan zou de grotere besmettelijkheid (die Omicron toelaat om Delta te vervangen) zeer positief zijn", twittert de gezaghebbende viroloog. "Daarom moeten we de klinische gegevens van Omicron-pa-

tiënten (in Zuid-Afrika en wereldwijd) goed opvolgen." Voorlopig onderzoek wijst

volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) uit dat Omicron besmettelijker

is dan eerdere varianten, maar over de gevolgen voor Covid-19 is nog niets bekend. De WHO heeft Omicron wel als zorgelijk aangemerkt.

De variant is naast landen in zuidelijk Afrika inmiddels aangetroffen in onder meer België en Israël. Op twee KLM-vluchten vanuit Zuid-Afrika naar Nederland bleken 61 passagiers besmet, maar nog onduidelijk is of het hier gaat om de Omicron-variant. Van Ranst vraagt zich af hoe het mogelijk is dat de besmette reizigers in het vliegtuig zijn geraakt. "Men moet toch een negatieve PCR-test kunnen voorleggen? Misschien ging het om infectieuze testen of valse certificaten, oppert hij.

2 Omicron-besmettingen vastgesteld in Engeland

Foto: Shutterstock

LONDEN — De Omicron-variant van het coronavirus is na België ook in Engeland vastgesteld. De twee Britse gevallen zijn aan elkaar gelinkt en er is een verband met een reis naar zuidelijk Afrika, meldt minister van Volksgezondheid Sajid Javid.

De twee zijn in zelfisolatie gegaan met hun huishoudens. Ondertussen wordt onderzocht met wie ze contact hebben gehad. Uit voorzorg wordt extra getest in de steden waar ze verblijven, Nottingham en Chelmsford. Bij een positie-

ve test wordt gekeken of het de Omicron-variant betreft.

Het Verenigd Koninkrijk voegt Malawi, Mozambique, Zambia en Angola toe aan de 'rode reijstijl'. Wie de laatste tien dagen in een van die landen die landen is geweest

moet tien dagen in isolatie en een PCR-test ondergaan. Onder meer Zuid-Afrika, Botswana, Zimbabwe en Namibië waren donderdag al op de lijst gezet.

De Omicron-variant werd ontdekt in Zuid-Afrika en is in onder meer België en Israël aangetroffen. Hoogstwaarschijnlijk is dat ook het geval in Duitsland, en in Tsjechië wordt ook een verdacht geval onderzocht.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba 26 november 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	28	19	9
Actief	184	149	35
Hersteld	15933	14408	1525
Positief	16291	14727	1564
Overleden	174	170	4
Opgenomen in het ziekenhuis	10	ICU AUA 4	ICU COL 8
Gevaccineerd	83583		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Gezocht medewerker voor autoverhuur bedrijf

Werkzaamheden: het wassen van auto's en ophalen en afzetten van collega's
Vereisten:
1) In het bezit van rijbewijs B
2) Beheersen van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift
3) In een team kunnen werken
4) Flexibel en collegiaal zijn
Bent u diegene die wij zoeken bel dan naar **593-0247**

LIQUIDATIE Finchley Investments A.V.V. (in liquidatie)

In de op 1 november 2021 gehouden buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van bovengenoemde vennootschap is besloten de vennootschap te ontbinden per 1 november 2021.

Het plan van uitkering, houdende de grondslagen van de verdeling, is ten kantore van het handelsregister zo mede ten kantore van de vennootschap ter inzage neergelegd.

De vereffenaar
AMTR MANAGEMENT N.V.
P.O. Box 1256, Aruba

Neem de krant
overal met je mee
met Amigoe Online!
www.amigoe.com

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **dinsdag 30 november 2021** des namiddags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de "Aruba Surfside Marina", L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- een perceel eigendomsgrond, groot ongeveer driehonderd negen en tachtig vierkante meter (**± 389 m2**) (indexnr. D8553) gelegen te Catiri in Aruba, uitmakende een ter plaatse afgebakend gedeelte van het perceel kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling, Sectie L nummer 3406, oorspronkelijk groot 639 m2, als nader omschreven in een particulier meetdocument opgemaakt op zeventien juli tweeduizend en zes onder nummer 08-06 door Sofonias N.V., met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als **"Catiri 31-C"**;
Inzetprijs: Afl. 260.000,==
- het recht van erfpacht tot twintig mei tweeduizend viervijftig op een perceel domeingrond groot zevenhonderd negen en vijftig vierkante meter (**759 M2**), gelegen te Sero Pita in Aruba, kadastraal bekend als **Eerste Afdeling Sectie R nummer 3194**, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als **"Sero Pita 47-C"**;
Inzetprijs: Afl. 264.800,==
- a) een perceel eigendomsgrond groot eenhonderd twee en veertig vierkante meter (**142 m2**), gelegen aan de Weststraat, kadastraal bekend als Land Aruba **Eerste Afdeling Sectie A nummer 396**; en
b) een perceel eigendomsgrond groot vijf en negentig vierkante meter (**95 m2**), gelegen aan de Havenstraat, kadastraal bekend als Land Aruba **Eerste Afdeling Sectie A nummer 398**; en
c) een perceel eigendomsgrond groot negen en vijftig vierkante meter (**59 m2**), gelegen aan de Weststraat, kadastraal bekend als Land Aruba **Eerste Afdeling Sectie A nummer 579**; en
d) een perceel eigendomsgrond groot eenhonderd vijf en twintig vierkante meter (**125 m2**), gelegen aan de Weststraat, kadastraal bekend als Land Aruba **Eerste Afdeling Sectie A nummer 580**; en
e) een perceel eigendomsgrond groot eenhonderd acht en zeventig vierkante meter (**178 m2**), gelegen aan de Havenstraat, kadastraal bekend als Land Aruba **Eerste Afdeling Sectie A nummer 815**; en
f) het recht van erfpacht tot zes mei tweeduizend acht en vijftig op een perceel domeingrond groot DRIEHONDERD VIER EN VIJFTIG vierkante meter (**354 M2**), gelegen aan de Havenstraat/Weststraat, kadastraal bekend als Land Aruba **Eerste Afdeling Sectie A nummer 581**; en
g) het recht van erfpacht tot zes mei tweeduizend acht en vijftig op een perceel domeingrond groot ZES EN VEERTIG vierkante meter (**46 M2**), gelegen aan de Weststraat/Havenstraat, kadastraal bekend als Land Aruba **Eerste Afdeling Sectie A nummer 1040**;

met het daarop gebouwde winkelcentrum (**shopping mall**) plaatselijk bekend als **"Havenstraat 36"**
Inzetprijs: Afl. 2.700.000,==

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Bieders dienen terstond een bankgarantie of een gelijkwaardige document dat aanvaardbaar is voor de executant, te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com / auction@notaristromp.com
Facebook: Notariskantoor MJC Tromp

Algemene Ziektekosten Verzekering

Wij zijn op zoek naar jou!

Het UO AZV is ter ondersteuning van de afdeling Medisch Advies & Controle per direct op zoek naar een verantwoordelijke en zelfstandige collega;

Medisch Adviseur

De Medisch Adviseur handelt medische zorg- en adviesaanvragen af, voert medische controles uit en participeert in medische audits bij zorgverleners. De medisch adviseur voert paramedische adviestaken uit, draait diensten voor spoeduitzendingen samen met de andere Medisch Adviseurs en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van beleid van de organisatie. De Medisch Adviseur ressorteert onder het Hoofd MAC.

Dit zoeken wij in jou

- Basisarts diploma;
- Academisch werk- en denkniveau;
- 3 jaar relevante werkervaring in medische functie als behandelaar;
- AruBIG registratie;
- Kennis van en/of ervaring met medisch technische handelingen;
- Kennis van medische keuringsmethoden en technieken;
- Aantoonbare vaardigheid in het uitbrengen van adviezen zowel mondeling als schriftelijk;
- Beschikking over voldoende cijfermatig inzicht en spreadsheets;
- Professionele mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheden in het Nederlands, Engels, Papiament. Spaans is een vereiste.

Wat je gaat doen

- Het toezien dat behandelingen van adviesaanvragen rechtmatig en doelmatig gebeuren;
- Actief deelnemen aan het maandelijks rechtmatigheidsonderzoek;
- Het registreren en onderzoeken van klachten en naar aanleiding hiervan advies uitbrengen;
- Het geven van advies over te treffen maatregelen ter verbetering van de zorg;
- Het signaleren van relevante trends en ontwikkelingen op het gebied van de medische zorg;
- Een opleiding ter verdere specialisatie in samenwerking met de NSPOH.

Arbeidsvoorwaarden:

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn volgens het Arbeidsreglement van het UO AZV.

Informatie en Sollicitatie:

Neem voor vragen of informatie contact op met Joanne Croes via email. Sollicitaties dienen binnen twee (2) weken ingediend te worden via email Joanne.croes@uoazv.aw of telefoonnummer 527 9910

Een assessment is een onderdeel van de selectieprocedure.

CUA: meerdere verzoeken om tijdige aankondiging niet gehoord

Plotseling stopzetten salarissubsidie een ‘koude douche’ voor ondernemers

ORANJESTAD — Ondernemersorganisatie Comercianten Uni Aruba (CUA) uit haar ongenoegen over de plotselinge stopzetting van de salarissubsidie aan bedrijven met terugwerkende kracht. Voorzitter Frans Ponson verklaarde vrijdagochtend aan de *Amigoe* dat zij de overheid meerdere keren hadden gevraagd om bedrijven op tijd te laten weten wanneer de subsidie zou stoppen, maar dat hun pleidooi niet is gehoord. De Arubaanse regering kondigde eerder deze maand aan de subsidie per 1 november te stoppen vanwege het uitblijven van liquiditeitssteun vanuit Nederland voor het vierde kwartaal.

‘Een koude douche,’ zo noemde vicevoorzitter van CUA, Francis Saladin, de stopzetting van de loonsubsidieregeling in een interview met andere lokale media deze week. Voorzitter en mede-oprichter van CUA Frans Ponson, tevens directeur van Do It Center, verklaart aan deze krant dat de CUA al lang had zien aankomen dat de loonsubsidie en Fase niet oneindig in stand gehouden konden worden en dit meerdere keren naar voren

heeft gebracht bij de regering. Maar de herhaaldelijke verzoeken om geruime tijd te geven voordat de subsidie gestopt werd, zodat het geen schok zou zijn en men zich erop kon voorbereiden, zijn volgens Ponson niet gehoord. “We hebben meerdere malen gevraagd ons de maatstaf te geven, op welk moment het nodig geacht wordt om het te stoppen. Bijvoorbeeld als het toerisme weer op 80 procent of 90 procent is. Als ze dat van te voren had-

den aangegeven en ook elke maand een update gaven op welk percentage we zaten, dan zou het geen verrassing zijn zoals dat nu het geval is, en dan met terugwerkende kracht. We zijn uiteraard niet blij, want we hebben heel duidelijk gevraagd om het ruim van te voren door te geven.”

Geen samenwerking

Voor wat betreft Fase heeft de CUA volgens Ponson ook een oplossing voorgelegd aan de overheid, waar de ondernemers bereid zijn om aan mee te werken. Als werkgevers een bredere proeftijd zouden krijgen voor mensen die uit Fase komen, van twee maanden naar bijvoorbeeld zes maanden of zelfs een jaar, dan is dit een aansporing om deze in dienst te nemen zegt Ponson. “Ze (de overheid, red.) hebben een brief van ons gekregen, en

de premier heeft erkend dat zij het een goed idee vindt. We hebben niks meer gehoord. Het kan nu alsnog, en ik denk dat vrijwel iedereen deze mensen eerst zal aanpakken. Maar er is gewoon geen enkele soort samenwerking met de bedrijfswereld.”

Subsidie

In de maanden maart, april en mei ontvingen Arubaanse bedrijven voor respectievelijk 22, 19 en 15 miljoen florin loonsubsidie, zo werd na het eerste half jaar bekend gemaakt. Eerder deze maand bleken er nog zo’n 876 bedrijven in meer of mindere mate afhankelijk te zijn van loonsubsidie, het ging daarbij om 7494 medewerkers. In oktober werd 7,8 miljoen uitgekeerd. De SVb moet nog een bedrag van zo’n 50 miljoen terugvorderen van onterecht toegekende subsidies.

Parlementariër Santos do Nascimento beschuldigt premier van intimidatie

ORANJESTAD — In een open brief aan Marielle Meaux, hoofd van het Bureau Integriteit Aruba (BIA), beschuldigt AVP-parlementariër Rycond Santos do Nascimento premier Evelyn Wever-Croes (MEP) van intimidatie en bedreiging. De premier zou in een post op Facebook hebben geconstateerd dat de AVP “weer niet in het parlement aanwezig was” en daarbij hebben opgemerkt: “Wat zouden jullie ervan vinden als we hun salaris stopzetten en dat teruggeven aan de ambtenaren?”, schrijft de parlementariër.

Santos do Nascimento vindt dit ernstig omdat, zoals hij in zijn open brief schrijft, een parlementariër die de constitutie omzeilt zoals Ady Thijsen (MEP) beloofd wordt met een hoge diplomatieke functie in Brussel met een beter salaris en betere secundaire arbeidsvoorwaarden. Terwijl parlementariërs, zo vervolgt Santos do Nascimento, die

protesteren tegen de manier waarop de overheid misbruik maakt van het parlement om een marketingcampagne te voeren en zo de aandacht wegneemt van de zorgen en onrust van het volk, geïntimideerd worden. Parlementariërs moeten de vrijheid hebben om te protesteren en het recht hebben zich uit te drukken, vindt hij.

Santos do Nascimento refereert hier aan het deze week aangekondigde, vervroegde vertrek uit het parlement van Thijsen die per 1 december naar Brussel vertrekt en zijn termijn als gekozen volksvertegenwoordiger dus niet afmaakt. Wever-Croes refereerde in haar post op Facebook blijkbaar aan het uit protest wegblijven van de AVP tijdens een bepaalde zitting. Santos do Nascimento, die tevens als professor staatsrecht is verbonden aan de Universiteit van Aruba, zegt in zijn open brief het als een kwalijke zaak te beschouwen dat het platform Facebook wordt gebruikt om de pers en aanhangers van de MEP

op te hitsen tegen parlementariërs van de oppositie. De AVP-parlementariër zegt verder dat hij zijn stem als parlementariër ook wil gebruiken om respect te vragen voor principes als deugdelijk bestuur en integriteit, en dat wat de premier op Facebook heeft geschreven tegen die principes ingaat. Tenslotte merkt Santos do Nascimento nog op dat het kabinet Wever-Croes het BIA geen wettelijke autoriteit heeft gegeven om te handelen, terwijl dit wel in het regeerakkoord stond. Hij eindigt zijn brief met het verzoek aan het hoofd van het BIA Meaux om namens het bureau respect te eisen en een statement te maken.

Agustin Vrolijk nieuwe waarnemend gouverneur

ORANJESTAD — Agustin Vrolijk wordt de nieuwe waarnemend gouverneur per 1 december. Hij volgt Yvonne Lacle-Dirksz op die op dezelfde datum af treedt.

Lacle-Dirksz heeft de laatste vijf jaar deze functie vervuld, maar heeft zelf om persoonlijke redenen besloten af te treden. Haar ambtstermijn is nog niet afgelopen, maar ze wil graag meer tijd en aandacht scheppen in de familiesfeer. Vrolijk is

vervolgens door de Raad van Ministers voorgedragen als nieuwe plaatsvervangend gouverneur. De Rijksministerraad heeft gisteren in een vergadering die voordracht goedgekeurd. Woensdag 1 december wordt hij officieel beëdigd in een plechtige Statenvergadering. Na eerst in het onderwijs gewerkt te hebben, ging Vrolijk een rechtenstudie doen en specialiseerde hij zich in lucht- en ruimte-recht in Canada. Van 1987 tot en met 1995 bekleedde hij de functie van hoofd

juridische, economische en internationale zaken bij de Directie Luchtvaart Aruba (DLA), waarna hij van 1995 tot en met 1999 waarnemend directeur is geweest bij deze dienst. Een aantal jaren is hij secretaris geweest van de Commissie Veiligheid en Terrorismebestrijding. In de periode van 2002 tot en met 2012 heeft hij de functie vervuld van directeur bij de Directie Buitenlandse Betrekkingen (DBB), aldus het bericht van het Kabinet van de Gouverneur van Aruba.

Rechter De Kort definitief nieuwe hofpresident

Mauritsz de Kort

WILLEMSTAD/ORANJE-STAD — Het is een feit: rechter Mauritsz de Kort wordt de nieuwe president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De Rijksministerraad heeft ingestemd met de voordracht voor benoeming op voorstel van minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming, mede namens zijn ambtgenoten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

De Kort volgt per 1 januari 2022 rechter Eunice Saleh op. Vanaf 2011 is hij als rechter verbonden aan het hof, waar hij vanaf 2017 tot heden vicepresident is. Saleh wil niet in aan-

merking komen voor een verlenging van haar benoemingstermijn volgend jaar. De afgelopen maanden heeft de wervingsprocedure plaatsgevonden voor haar opvolging en op 23 september jongstleden heeft de hofvergadering bij meerderheid besloten om rechter De Kort te laten benoemen. Het bestuur van het hof heeft vervolgens de aanbeveling naar de ministers van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland gestuurd.

De voordracht tot het Koninklijk Besluit van benoeming vindt plaats op gezamenlijk voorstel van de ministers en wordt behandeld in de Rijksministerraad.

ORANJESTAD — Parlementsvoorzitter Edgard Vrolijk (MEP) is bezig met het schrijven van een nieuw Reglement van Orde voor de Staten van Aruba. Dit moet onder andere duidelijkheid verschaffen over hoe er omgegaan dient te worden met het stemmen over een amendement, motie of wet en hoe het zit met het quorum.

Het huidige Reglement van Orde bestaat uit 84 artikelen, onderverdeeld in acht hoofdstukken. Deze hoofdstukken hebben betrekking op hoe geloofsbrieven onderzocht dienen te worden, wat de taken zijn van de voorzitter, de ondervoorzitter en de griffier en welke regels er verbonden zijn aan een openbare vergaderingen en het stemmen op amendementen, moties of wetten. Het Reglement van Orde is openbaar en dus door iedereen te raadplegen.

Parlementsvoorzitter Vrolijk ziet dat er in het huidige document ruimte is voor verbetering. Om die reden is hij bezig met het schrijven van een nieuwe versie, meldt hij aan de *Amigoe*. Dit met als doel ‘interpretatie’ te vermijden en ‘slechte gewoontes’ die nu in zijn ogen in de Staten voorkomen, een halt toe te roepen. Zo wil hij meer duidelijkheid verschaffen over hoe er gestemd moet worden op een amendement, motie of wet. Hij legt uit: “Een voorzitter kan nooit een vergadering openen, be-raadslagen of stemmen zonder quorum (meerder-

heid in de Staten, ofwel elf leden, red.). Dat is het uitgangspunt. Bij stemmen geeft het Reglement van Orde duidelijk aan hoe een Statenlid moet stemmen. De voorzitter gaat over tot stemmen wanneer hij quorum heeft. Heeft hij geen quorum, dan kan hij nooit overgaan tot stemmen.”

Is er wel een quorum, dan wordt gekeken of er behoefte is aan een zogenaamde hoofdelijke stemming. Dit houdt in dat elk Statenlid de mogelijkheid krijgt zijn of haar stem te motiveren. Is dit niet het geval dan wordt een amendement, motie of wet unaniem aangenomen. Als er wel behoefte is aan de hoofdelijke stemming, dan krijgen Statenleden twee minuten spreektijd. Vrolijk: “Het Reglement van Orde zegt duidelijk dat een lid van de Staten na zijn stemmotivering meteen dient te stemmen, voor of tegen. Maar met de jaren is er een gewoonte die een slechte gewoonterecht is geworden binnen de Staten dat iedereen eerst zijn stemmotivering geeft. En wanneer deze ongeschreven ronde is aferdend, dan gaan ze individueel over

tot stemmen, terwijl het Reglement duidelijk zegt stemmotivering en meteen stemmen.” En precies dat punt wil hij nu verduidelijken, want nu is het onduidelijk als deze persoon na zijn stemmotivering de Staten verlaat, ook daadwerkelijk behoorde tot het quorum. “Ik hoop met het nieuwe Reglement van Orde een antwoord te geven op deze slechte gewoonte en dat de Staten uiteindelijk volwassen gaan functioneren.”

Open voor interpretatie

Dat het Reglement van Orde openstaat voor interpretatie werd vorig jaar duidelijk. Toen werd op 15 oktober een openbare vergadering gehouden waarin gestemd moest worden op drie moties. Echter, dit werd gedaan zonder dat er elf leden aanwezig waren. De gouverneur tikte hierover de toenmalige parlementsvoorzitter Ady Thijsen op de vingers. Hij maakte duidelijk dat tijdens de vergadering een quorum moet zijn om deze voort te kunnen zetten en dat ook tijdens de gehele stemprocedure een quorum in de Staten aanwezig dient te zijn. Uiteindelijk werden de moties niet vastgesteld, maar bleef Thijsen er wel bij dat in zijn ogen artikel 27 niet bepaalt dat er gedurende de gehele stemprocedure een quorum moet zijn. In een brief maakte de gou-

verneur vervolgens duidelijk dat naar zijn oordeel ‘dit een onjuiste interpretatie van de Staatsregeling en het Reglement van Orde van de Staten’. “Met deze brief aan de voorzitter van de Staten wil ik de interpretatie van de gouverneur vastleggen en voorkomen dat er een precedent wordt geschapen. De voorzitter van de Staten zal dan ook in de toekomst – mocht er wederom in de Staten worden besloten zonder dat er quorum is – op de hoogte zijn van het standpunt van de gouverneur.”

Regels zijn regels

Dat de huidige voorzitter zich graag wilt baseren op de regels, werd al duidelijk tijdens de eerste openbare vergadering van het nieuwe kabinet Wever-Croes II. Statenleden waren niet stipt om negen uur bij de openbare vergadering aanwezig en aangezien er geen sprekers op de sprekerslijst stonden, besloot Vrolijk over te gaan tot het sluiten van de eerste vragenronde en tot schorsing van tien minuten. Na de schorsing trok onder andere MAS-partijleider Marisol Lopez Tromp fel van leer over de keuze van de Statenvoorzitter om de vragenronde te sluiten en ook Statenlid Geoffrey Wever van Raiz vroeg om de vragenronde te heropenen. Uiteindelijk werd het heropend en konden de

Statenleden zich opgeven voor de sprekerslijst, nadat Vrolijk iedereen erop attenderde dat men zich aan de regels moest houden van de aanvangstijden.

De dag daarna vond de behandeling van de zwaar vertraagde begroting 2021 plaats. De begroting werd unaniem aangenomen omdat dat geen enkel Statenlid om een hoofdelijke stemming vroeg. Toen de begroting eenmaal was afgehamerd, bracht partij MAS naar voren dat zij toch een hoofdelijke stemming over de wet wilde aangezien zij aangaf dat MAS als partij tegen de wet is. Vrolijk benadrukte hierbij nogmaals: “In het parlement is er een proces, je opent een vergadering, je plaatst je naam op de sprekerslijst. Als je je naam niet plaatst, moet ik de sprekerslijst sluiten. Dat is gebeurd. En nu weer. Ik vraag of er noodzaak is voor een hoofdelijke stemming, ik blijf wachten, niemand komt. En op het moment dat ik de wet akkoordeer, wordt toch gevraagd om een hoofdelijke stemming. Alweer, als ik zeg dat ik het op een andere manier doe, dan ben ik een dictator. Maar op dit moment, het proces is voorbij en op dat moment akkoordeer ik de wet. En daarmee komen we aan het einde van deze vergadering”, zei hij toen.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De *Amigoe* zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

Bij de geiten af

Het is niet alleen de vrije natuur die moet vrezen voor loslopende geiten. Ook de eigenaar van deze woning in Savaneta kreeg te maken met de hongerige dieren die de sappige blaadjes wel lustten als snack. Gelukkig was de tuin goed ommuurd en bleef de schade beperkt.

Tussen 2 continenten

Televisieproducer Robby Schouten, onder andere bekend van zijn programma

Foto: Nadine Solas

Bij de geiten af.

Foto: Kabiné Wever-Croes

Tussen 2 continenten.

Niets aan het handje.

Foto: ATA

Daar moet op gedronken worden.

'Leu foi cas' heeft een biografie geschreven 'Entre 2 Continente' over zijn leven op de ABC-eilanden en in Duitsland. Donderdag mocht Cultuur-minister Xiomara Maduro (MEP) het eerste exemplaar hiervan in ontvangst nemen tijdens een persconferentie bij de kookstudio in Super Food Plaza.

Daar moet op gedronken worden

De Colombiaanse lucht-

vaartmaatschappij Sarpa gaat vanaf 15 december viermaal per week vliegen met een Embraer 145-LR toestel van vijftig stoelen tussen Baranquilla, Medellin en Aruba. Sarpa-directeur Carlos Andres Mesa beklonk de overeenkomst afgelopen week met champagne, samen met Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP), Aruba Airport Authority (AAA)-directeur Joost Meijs en Aruba Tourism Authority (ATA) directeur Ronella

Croes. Sarpa was al bekend vanwege charter- en ambulancevluchten, nu wordt dus ook een lijndienst op Aruba geopend.

Niets aan het handje

Dinsdag werd een onbekend vaartuig gespot op de radar in de zee tussen Aruba en Curaçao. Warda nos Costa kwam in actie waarna een achtervolging op zee volgde. De boot werd tenslotte aangehouden en naar Barcadera gesleept inclusief de twee

opvarenden. Controle bracht echter niets aan het licht.

Prikken op stand

De chique ballroom van het Aruba Marriott Resort & Stellaris Casino is het toneel van de Vacunathon 60+ die vandaag en morgen plaatsvindt. Zestigplussers die zich voor de eerste, tweede of zelfs derde keer (boosters-hot) willen laten vaccineren tegen Covid-19 kunnen er vandaag en morgen terecht tussen 09.00 en 16.00 uur.

Foto: DYG

Prikken op stand.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Like Us On facebook
Amigoe Aruba

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **donderdag 16 december 2021** des namiddags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de "Aruba Surfside Marina", L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- een perceel eigendomsgrond, groot ongeveer tweehonderd een en tachtig vierkante meter (+ **281 m²**), of zoveel groter of kleiner, na kadastrale opmeting zal blijken zoals op het terrein is of zal worden afgebakend, gelegen te Paramira in Aruba, nader omschreven en aangegeven met 1-P-2896-D-1 in particulier document de dato zestien september tweeduizend twaalf 1-P-2896-D-1, afkomstig van het deelperceel, groot ongeveer negenhonderd zeven en zestig vierkante meter (+ 967 m²), schetsmatig aangegeven als perceel D in een meetdocument, uitmakende een ter plaatse afgebakend gedeelte van het perceel kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sectie P nummer 2896, met de zich daarop bevindende opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als "**Kamerlingh Onnesstraat 56-C**";
Inzetprijs: Afl. 283.000,==

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Tot en met 1 december 2021 kan onderhands op de te executeren registergoed worden geboden bij een aan voornoemde notaris mr M.J.C. Tromp gericht geschrift.

Bieders dienen terstond een bankgarantie of een gelijkwaardige document dat aanvaardbaar is voor de executant, te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com / auktion@notaristromp.com
Facebook: Notariskantoor MJC Tromp

AMIGOE
Meer dan alléén een krant!

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. • Bilderdijkstraat 16-2
Tel: 5824333 • Fax: 5822368 • website: www.amigoe.com

Senior Redacteur (fulltime)

Ben jij iemand die kritisch is, snel kan schakelen en al sporen in de journalistiek heeft verdiend? Schrijf jij met gemak dagelijks over onderwerpen als politiek, economie, financiën, gezondheidszorg of onderwijs en ben je niet bang om net die ene prangende vraag te stellen? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Ons Amigoe redactieteam is op zoek naar een ervaren nieuwsredacteur.

Wij zoeken iemand die:

- Op de hoogte is van ontwikkelingen in het lokale nieuws
- Een scherpe pen heeft
- Een breed netwerk heeft
- Interviews afneemt
- Kritische vragen stelt
- Initiatief neemt en zelf artikel-ideeën aandraagt
- Al een aantal jaar relevante werkervaring heeft

Wij bieden jou:

- Een uitdagende functie waarbij geen dag hetzelfde is
- Een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen en eigen initiatief kunt nemen
- Een enthousiast team dat voor je klaarstaat

Vereisten:

- HBO opleiding (journalistiek of communicatie is een pré)
- Spreekt vloeiend Papiaments, of bereid is de taal snel te leren
- Schrijft goed Nederlands
- Goede beheersing van Spaans en Engels is een pré
- Flexibel inzetbaar, zowel 's avonds als in het weekend
- Eigen vervoer

Graag ontvangen wij zo spoedig mogelijk je reactie. Stuur je motivatie en cv in het Nederlandse taal naar gwilliams@amigoe.com onder vermelding van 'Senior Redacteur'. Voor extra informatie, bel naar: 582-4333.

Virtuele consultaties over voortgang invoering SDG's op Aruba

ORANJESTAD — De nationale SDG-commissie (Comision Nacional di Metanan di Desaroyo Sostenibel) organiseert op 30 november en 1 december twee virtuele consultatiesessies met stakeholders in het kader van de verslaglegging aan de Verenigde Naties (VN) over de invoering van Agenda 2030 en de SDG's (Sustainable Development Goals) op Aruba. Beide sessies vinden plaats van 09.00 tot 12.00 uur, zo laat de Directie Economische Zaken (DEACI) namens de SDG-commissie weten in een persbericht.

Aruba heeft zich verplicht tot het invoeren van Agenda 2030 en de SDG's, en zal in 2022 aan de Voluntary National Review (VNR) van de VN rapporteren over de voortgang van de invoering. De nationale SDG-commissie is belast met de verslaglegging. 'De SDG's fungeren als kom-

pas en gids in het bereiken van een betere toekomst voor onze planeet, en het is belangrijk dat de hele gemeenschap actie hiertoe neemt', aldus het bericht. 'Veel organisaties, bedrijven en individuen doen dit al, daarom zijn we in het VNR proces ook aan het samenwerken met verschil-

lende stakeholders'. Daarom zijn de privésector, ngo's en andere instanties uitgenodigd om deel te nemen aan de virtuele consultaties op 30 november en 1 december. Deelnemers worden ook gevraagd om een vragenlijst in te vullen.

Doelen
De VN lanceerde op 25 september 2015 de 'Agenda 2030' met daarin zeventien duurzame doelen die naar eigen zeggen bedoeld zijn om 'een betere en duurzamere toekomst voor allen' te creëren. Inmiddels zijn deze in 193 landen op de wereld geadopteerd, waar-

onder Aruba. De doelen zijn geen armoede; geen honger; goede gezondheid en welzijn; kwaliteitsonderwijs; gendergelijkheid; schoon water en sanitair; betaalbare en duurzame energie; eerlijk werk en economische groei; industrie, innovatie en infrastructuur; ongelijkheid verminderen; duurzame steden en gemeenschappen; verantwoorde consumptie en productie; klimaatactie; leven in het water; leven op het land; vrede, justitie, en sterkte publieke diensten; en tenslotte partnerschap om doelstellingen te bereiken. De SDG-commissie Aruba werd in 2017 opgericht.

JCI YALA komt met 'omgekeerde' adventkalender

ORANJESTAD — In samenwerking met Mind Matters, een Facebookpagina over geestelijke gezondheid, komt de vereniging Young Active Leaders of Aruba (JCI YALA) met het idee voor een zogeheten *Reverse Advent Calender*, een 'omgekeerde' adventkalender voor hen die nog voor het einde van het jaar 'een positieve impact' willen creëren met een donatie.

JCI YALA stelt voor om samen met collega's, vrienden, familie en kennissen gedurende de 25 dagen dat de advent duurt, 25 levensmiddelen te verzamelen voor een goed doel. Het betreft hier vooral producten die voorzien in de dagelijkse levensbehoeften van gehele families, zoals blikjes tonijn, rijst, pakken melk, groente, flessen of pakken frisdrank, pasta, ham en nog veel meer. Deze producten kunnen worden ingeleverd bij het

wijkcentrum van Savaneta. Ze komen uiteindelijk terecht bij de Fundacion Salud Mental Aruba Respaldo, die ze weer verdeelt.

Advent is de periode van 25 dagen voor de geboorte van Jezus Christus. 'Advent' is Latijn en komt van 'adventus', dat 'komt' betekent; het is de periode waarin de aanstaande komst van de Verlosser wordt herdacht en gevierd. Traditioneel wordt in deze periode in christelijke huizen een kalender

opgehangen, met luikjes waarachter een stichtelijke spreuk verborgen zit. Iedere dag kan men dan zo'n luikje openen, de dagen tot de komst van Jezus aftellend. Later werden die spreuken ook wel vervangen door snoepjes. Tijdens de vier adventszondagen wordt in kerken gewoontegetrouw een kaars aangestoken, waarbij elke wekelijkse kaars iets anders symboliseert: hoop, liefde, vreugde en vrede.

Meer informatie over de actie van JCI YALA en de lijst van producten vindt u op de Facebookpagina van JCI YALA. Men kan ook een e-mail sturen naar jciyala@gmail.com, of bellen naar voorzitter Mariele Christiaan op 699-1232.

OPINIE

Uitzonderlijk veel Arubaanse coronapatiënten naar ic Colombia. Waarom?

Tijdens de vierde golf werden buitenproportioneel veel coronapatiënten naar Colombia gestuurd, om daar te worden verpleegd op een intensive care unit (ic). Waarom? Wat was er aan de hand? Licht het aan de (on)gezondheid van de Arubaanse bevolking, of speelden er commerciële belangen mee?

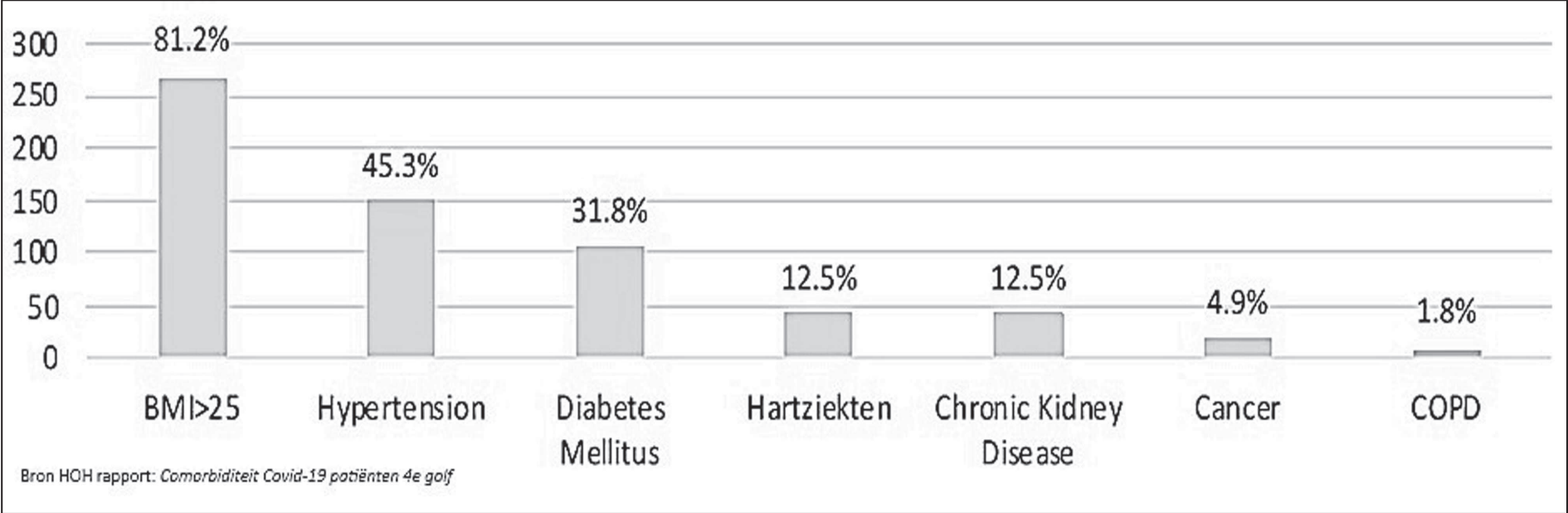
door Joost Jacobs

De aan Covid-19 gerelateerde ic-bezetting op Aruba tijdens de vierde besmettingsgolf, die in juli van dit jaar met de komst van de deltavariant begon, was ongekend hoog. Terwijl eerder dit jaar, tijdens de derde covidgolf, nog een aantal covidpatiënten van Bonaire en Curaçao voor intensieve zorg naar Aruba werd overgebracht, was dat bij de vierde golf niet meer mogelijk. Vanaf 16 augustus werden Arubaanse coronapatiënten voor intensieve zorg overgebracht naar een Colombiaanse kliniek. Nog dezelfde dag verdubbelde het aantal coronapatiënten op de ic. Twee dagen later was er zelfs sprake van een verdriedubbeling ten opzichte van 15 augustus en tien dagen later was het aantal verviervoudigd: 28

ic-opnames. Uiteindelijk steeg de aan Covid-19 gerelateerde ic-bezetting tot 35 personen, dat is 31,5 op 100.000.

Buitenproportioneel

In de periode 31 juli tot en met 11 november lagen er gemiddeld 21 personen afkomstig van Aruba op een ic op Aruba of in Colombia, 19 per 100.000. Dit zijn relatief gezien achttien keer zoveel ic-opnames als in Nederland in dezelfde periode, waarin in Nederland overigens geen piek was. Maar zelfs al wordt deze ic-bezetting met de piekmomenten van de besmettingsgolven in Nederland vergeleken, dan nog is het aantal ic-opnames op Aruba uitzonderlijk veel hoger. 35 patiënten op de intensive care komt overeen met een bezetting van meer dan 5500 bezette ic-bedden in

op 100.000 inwoners aan Covid-19. Wereldwijd zijn er 48 landen waar verhoudingsgewijs meer mensen stierven aan Covid-19 dan op Aruba.

Sterftecijfers

Corona heeft op Aruba dus niet geleid tot significante hogere sterftecijfers. In 2020 met de komst van Covid-19 stierven er op Aruba niet ongebruikelijk veel mensen, wel meer dan in voorgaande jaren, maar in 2016 lag dat aantal bijvoorbeeld hoger. De ic-bezetting daarentegen is buitenproportioneel. Hoewel de gezondheidsstatus hier zeker kan meespelen, lijkt het te gemakkelijk om ervan uit te gaan dat die alles verklaart. In het kader van 'good governance' dient men kritisch te zijn en dit nader te onderzoeken. Vooral de uitgaven van de AZV mogen kritisch bekeken worden. Tenslotte moet de AZV volgens het Landspakket 60 miljoen per jaar bezuinigen, terwijl de gezondheidskosten de komende jaren, met name door vergrijzing, alleen maar zullen toenemen, van 449 miljoen florin in 2020 tot 846 miljoen in 2035 – een stijging van 88,5 procent over een periode van vijftien jaar.

Belangen

Een derde verklaring voor het ongewoon hoge aantal Arubaanse ic-patiënten – naast de algehele gezondheidsstatus van de Arubaan en een ruimere benadering van het begrip 'intensieve zorg' – is dat er belangen hebben meegespeeld. Men zou verwachten van Aruba, dat toch over de nodige toezichtsorganen beschikt, dat er ergens wel een belletje zou gaan rinkelen toen de ic-opnames zo buitenproportioneel toenamen. Natuurlijk zijn er hele zieke mensen naar Colombia gestuurd, maar het disproportioneel grote aantal ic-patiënten is bij mijn weten nergens ter discussie gesteld. Maar weinigen durven kritisch tegenover het gevoerde covidbeleid

te staan. Journalisten noch politici, een enkeling daar gelaten, waagden de vingers te branden aan het door de WHO-aangedreven covidbeleid. Vragen als 'welke economische belangen werden gediend?', werden niet gesteld.

13 dagen

Een ernstig zieke coronapatiënt ligt in Nederland volgens het RIVM gemiddeld dertien dagen op een ic-afdeling. Volgens het HOH-rapport werden er tussen medio augustus en eind oktober 39 patiënten overgebracht naar een ic in Colombia. Voor een precieze berekening ontbreken helaas gegevens, maar grofweg liggen er gedurende drie maanden gemiddeld ruim zestien patiënten in Colombia. Daaruit kun je concluderen dat Arubaanse patiënten gemiddeld tweemaal zo lang op de ic liggen als in Nederland. In Nederland worden de kosten per ic-opname geraamd op 2500 euro per dag. Als er dan drie maanden lang gemiddeld vijftien personen op een ic zouden liggen, zou dat daar gaan om een bedrag van 3,4 miljoen euro, zo'n 6,9 miljoen florin. Ook het vervoer met de 'air ambulance' kost zo'n 25.000 florin per vlucht. De meeste vluchten vertrokken met één patiënt. Gaat het te ver om hier natigheid te voelen? Er zijn altijd mensen die profiteren van crisissituaties. Bij oorlogen en revoluties duiken ze steevast op: de lieden die munt weten te slaan uit de chaos, het moment waarop de orde even op z'n kop staat. In Nederland had je de mondkapjesdeal, waarbij op dubieuze wijze mondkapjes voor een veel te hoge prijs aan een paniekerige overheid werden verkocht. Een Colombia/ic-deal, waarvan bepaalde belanghebbenden flink hebben geprofiteerd, valt niet uit te sluiten.

Joost Jacobs is bedrijfsseconoom bij de Universiteit van Aruba/FEF.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

	7			2				3
			2	7				4
8								6
					9			
4		9	5	3	6	7		1
			8					
	3							9
9					8	1		
5				1			7	

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Prinses Beatrix zwaait aangesterkte flamingo uit

WILLEMSTAD — Het bezoek van prinses Beatrix aan Curaçao staat in het teken van 25 jaar samenwerking tussen de natuurorganisaties binnen de Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) waarvan de prinses beschermvrouwe is. Het werkbezoek, dat tevens in teken staat van natuurbeheer en natuureducatie, ging vrijdag de tweede dag in en voerde langs Carmabi.

Prinses Beatrix woonde 's ochtends een natuurles voor schoolkinderen bij van Carmabi-voorzitter Odette Doest – met de inmiddels befaamde flamingo Bob – om vervolgens in de laboratoria van Carmabi uitleg te krijgen over koraalkweek ter behoud van de koraalbestanden, ofwel de kweek van nieuwe aanwas aan juveniele koralen ter versterking en behoud van het koraalrif. Voor het ter perse gaan van deze krant werd tevens op symbolische wijze de opening van het onderwaterpark, het 'Curaçao Marine Park' waarvan Car-

mabi beheerder is, door de prinses verzorgd. Ook woonde zij de terugkeer naar de natuur van de – inmiddels aangesterkte – flamingo Oscar naar de zoutpannen van Sint Michiel bij.

In de middaguren zou de prinses volgens planning een conventie van DCNA bijwonen. Gedurende deze conventie komt de toekomst van dit samenwerkingsverband aan bod alsook een presentatie over de visie van jongeren hoe zij tegen het onderwerp natuurbeheer aankijken. Verder staat een bezoek aan het nieuwe Mangrovenatuurpark I in het Rifgebied op de planning. De aandacht van de prinses gaat tijdens dit bezoek behalve naar natuurbeheer en -educatie, ook uit naar de impact van de coronapandemie. Zodoende staan er ook een aantal activiteiten op de agenda bij sociaal-maatschappelijke organisaties, zoals een bezoek aan een Blijf van mijn Lijf huis, Wijkvoedselbos, Casa Manita en de

De aanwezigheid van hoog bezoek lijkt de aandacht te trekken van Flamingo Bob.

Kathedraal van Doornen. Prinses Beatrix ontmoet daarnaast vertegenwoordigers uit de medische sector die direct betrokken zijn

bij de coronacrisis. Met hen praat zij onder meer over de impact van corona op de zorgvoorzieningen op het eiland.

Carmabi-voorzitter Odette Doest tijdens de natuurles met flamingo Bob voor schoolkinderen in het bijzijn van prinses Beatrix vergezeld door de gouverneur, Lucille George-Wout.

Prinses Beatrix is dus mede vanwege het coronavirus naar Curaçao gereisd, wat haar in de Nederlandse sociale media op kritiek is komen

te staan omdat ze een werkbezoek aan het eiland brengt, terwijl in Nederland het aantal coronabesmettingen flink stijgt. Juist ten tijde van het

coronavirus vindt Beatrix het belangrijk het eiland te bezoeken, meldt een woordvoerder van de Rijksvoorlichtingsdienst.

In Memoriam

Ayudo Social-icoon Riet Rozendal overleden

WILLEMSTAD — Op 86-jarige leeftijd is deze week Maria 'Riet' Rozendal overleden. Van 1975 tot 2014 was ze voorzitter van Ayudo Social, dat in 1963 werd opgericht om minderbedeelden in de samenleving te helpen. Ook had ze een leesproject voor de kinderen op Scharloo.

In 2014 droeg ze, met pijn in het hart, het werk over aan Stichting Samen Doen, beter bekend als de Boekenbank. Rozendal werd in 2012 in haar eigen woning, waar ook de opslag- en verkoopplaats van Ayudo Social was gevestigd, enkele keren op gewelddadige wijze overvallen. Onder meer haar trouwring, die was samengesmolten met de ring van haar man (oud-minister Frank Rozendal, red.), werd afgerukt. In een reportage van Ton de Jong uit 2013 voor het *Brabants Dagblad* keek ze liever niet terug 'want als ze dat in Nederland lezen, dan is dat

slecht voor het toerisme'. Maar dochter Gabriëlle stuurde meteen na de overval een emotionele ingezonden brief naar deze krant. "Mijn moeder zal haar hek, haar huis en niets meer open kunnen laten staan zodat mensen spullen kunnen afgeven. Zij zal een oplossing moeten zoeken met haar stichting, haar lust en haar leven."

Riet Rozendal kwam in 1957 vanuit Nederland mee met haar echtgenoot Frank. Zelf stamde ze uit een bekend slagersgeslacht, Meeuwesen

uit Brabant. Na haar zesde kind werd ze vrijwilliger voor Ayudo Social Còrsow. Ook toen tropische storm Tomás in 2010 het huis een meter onder water zette en kort daarna vandalen huishielden in de opslag van Ayudo, dacht ze niet aan stoppen.

"Ik ben een doorbijter. Ik doe het voor de kinderen. Nee, in de villa's bij de Jan Thielbaai wordt geen armoe geleden, wel een kilometer daarvan, waar grote gezinnen in vieze krotten leven. Ik geef niemand de schuld van die armoede. Het is er en wij moeten helpen. Armoe heeft hier wel te maken met normen en waarden, met hoe mensen omgaan met geld. Kinderen lopen met een telefoon rond. De vaders zijn foetsie en de moeders hebben geen benul van opvoeding. Er is geen regelmaat. Het mooiste vind ik dat wij kinderen op achterstandsscholen een verjaardagscadeautje geven. Anders krijgen ze niks."

Voor haar werk werd Riet Rozendal vele malen geëerd en onderscheiden. Onder meer ontving zij het Kruis van Verdienste en werd ze benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. In 1994 kreeg de stichting de Visserneerlandia Welzijnsprijs.

Dochter Ella: "Helpen was haar inborst. Ook toen ze niet meer voor haar levenswerk Ayudo Social kon werken, bleef ze er tot het laatste moment in haar eigen wereld mee bezig." Riet Rozendal heeft altijd in het huis aan de Santa Rosaweg 16 gewoond. Haar kinderen en kleinkinderen hebben haar tot het laatste moment in deze woning verzorgd. Morgen wordt Riet Rozendal begraven met het opdragen van een dienst in de Kathedraal van Pietermaai, de kerk van de buurt waar haar man Frank is opgegroeid. Afscheid nemen kan tussen 09.00 - 10.30 uur.

95.029 personen volledig gevaccineerd op Curaçao

WILLEMSTAD — Curaçao telt op dit moment 95.029 volledig gevaccineerde personen. Dit zijn personen van twaalf jaar en ouder, zo meldt het Nederlandse Rijksinstituut

voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in het meest recente verslag. Van de 95.029 personen hebben 9322 risicovolle personen met onderliggen-

de klachten een eerste prik gekregen. 8717 personen in de categorie *high risk* zijn tweemaal gevaccineerd. Deze groep varieert in leeftijd van 18 tot 59 jaar. Op

Aruba zijn in totaal 77.797 personen tweemaal gevaccineerd. Op Bonaire 14.890, op Saba 1557, Sint Eustatius 1454 en Sint Maarten 24.495, zo meldt het RIVM.

Gouverneur ontvangt evaluatiecommissie

WILLEMSTAD — De gouverneur van Curaçao, Lucille George-Wout, heeft donderdag de evaluatiecommissie Rijkswet financieel toezicht 2021 (Rft) en hun ambtelijke ondersteuning ontvangen. De evaluatiecommissie Rft 2021 buigt zich over de vraag of Curaçao en Sint Maarten structureel voldoen aan de normen uit de Rft en of dit financieel toezicht op een of beide landen daarmee geheel of gedeeltelijk kan worden beëindigd.

Motie van wantrouwen verworpen

Pietersz-Janga mag aanblijven

WILLEMSTAD — Minister Dorothy Pietersz-Janga (Gezondheid, Milieu en Natuur, MFK) heeft het debat over haar functioneren in de kwestie rondom de Stichting Buro Ziektekostenvoorzieningen (SBZV) overleefd. Een motie van wantrouwen, ingediend door de oppositiefracties PAR en MAN, werd weggestemd. Een motie van afkeuring werd wel aangenomen.

De vergadering was door MAN en PAR aangevraagd na het uitlekken van een brief van de minister aan de vereffenaars van de SBZV, waarin zij hen oproeg om alle onderzoeken, rechtszaken alsook beslagleggingen tegen de voormalige bestuurders stop te zetten. Deze brief leidde tot veel politieke ophef. MFK floot de eigen minister terug, terwijl PNP zich publiekelijk van de GMN-minister distantieerde. Vanuit de oppositie nam de roep om het aftreden van Pietersz-Janga toe.

Tijdens de vergadering benadrukte de minister dat het nooit haar intentie was om niemand de hand boven het hoofd te houden, noch om iemand te bevoorstellen in deze zaak. Pietersz-Janga had gesteld dat haar interventie als doel had om tot een schikking te komen vanwege het grote aantal rechtszaken waar het land in de afgelopen periode mee te maken heeft gehad. Haar goedkeuring om de inmiddels beruchte brief aan de vereffenaars te verzenden, weet zij gisteren aan een gebrek aan juridische kennis waardoor zij zich niet goed realiseerde wat er in de brief stond. "Daar ben ik verantwoordelijk voor, want ik heb die brief ondertekend. Het maakt niet uit wie ik heb gevraagd om die brief te schrijven. Ik draag

de verantwoordelijkheid als GMN-minister."

Volgens Pietersz-Janga had de brief als doel om de regering geld te besparen, maar ook om duidelijkheid te krijgen over wat er met het geld gebeurd is dat op de rekening van de stichting stond toen de vereffenaars aan de slag gingen.

De minister kreeg ook van verschillende Statenleden de vraag voorgelegd wanneer de brief aan de vereffenaars wordt ingetrokken. Hierop gaf zij aan dat zij, na de heftige reacties van eerder deze week alsook het besef dat zij iets verkeerd heeft gedaan waarvoor zij haar verantwoordelijkheid neemt, geen fouten meer wil maken. Zij wordt nu door juristen bijgestaan over hoe de brief verwoord moet worden.

Aan het eind van de vergadering werden twee moties ingediend. In de eerste motie van de coalitiepartners MFK en PNP werd de handelwijze van de minister in deze zaak afgekeurd. In de motie van afkeuring werd de minister ook aanbevolen om het functioneren van het hele kabinet en ook haar adviseurs te evalueren, en na te gaan hoe de bewuste brief en de opdracht aan de vereffenaars teruggedraaid kon worden en om regelmatig aan de

Staten te rapporteren over deze zaak.

Namens de indieners verklaarde Sheldry Osepa (PNP) dat de motie een adequate 'straf' was, wat hij overigens direct corrigeerde tot 'adequate reactie van de Staten'.

MFK'er Fergino Brownbill gaf toe dat de minister een fout had gemaakt en dat de motie een wake-upcall moet zijn.

Namens de PAR-fractie stelde fractievoorzitter Quincy Girigorie dat zijn fractie niet akkoord gaat met een motie waarin wordt aangegeven dat de minister iets fouts heeft gedaan, dat ze haar adviseurs moet wegsturen, maar gewoon mag blijven zitten. "Een minister die in een brief aangeeft 5,7 miljoen cadeau te geven, moet tegen zichzelf worden beschermd, terwijl ook het volk tegen haar wordt beschermd."

Namens MAN stelde Giselle Mc William niet akkoord te kunnen gaan met de motie van afkeuring omdat deze zaak te ernstig was.

De motie werd uiteindelijk met twaalf stemmen voor en vijf tegen aangenomen. De fracties van MFK en PNP stemden voor, terwijl PAR en MAN tegenstemden. TPK en KEM waren bij de stemming niet aanwezig.

Een motie van wantrouwen van PAR en PNP haalde het echter niet. In de motie werd de minister corruptief gedrag verweten, maar ook dat zij tegen de wet heeft gehandeld door, zonder een landsbesluit en zonder gemachtigd te zijn, opdrachten aan de vereffenaars te verstrekken. Opvallend was dat tijdens de stemming de PNP-fractie de vergaderzaal verliet. Reden voor Mc William om het weglopen als een laffe daad te bestempelen, terwijl Girigorie niet kon begrijpen hoe de groene fractie een minister die de wet overtreedt in bescherming neemt.

De motie werd uiteindelijk verworpen met vijf stemmen voor (PAR en MAN) en acht tegen (MFK). PNP had dus voor de behandeling van de motie de vergaderzaal verlaten.

Cursus Engels als 2e taal van start op Statia

ORANJESTAD — De New Challenges Foundation (NCF) lanceerde deze week de start van de cursus Engels als tweede taal (ESL).

Het lesprogramma is een samenwerking tussen NCF, Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN), ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap OCW en de overheid van Sint Eustatius. Aanwezig bij de lancering waren directeur Sociaal Domein Carol Jack-Roosberg, beleidsmedewerker RCN/OCW Mirella Thijm, NCF-voorzitter Charles Lindo, directeur NCF Francine Foe, NCF-secretaris Selma Augustin, NCF-penningmeester Jair Hooker, beleidsadviseur Volksgezondheid Gregory Melfor en andere functionarissen en de deelnemers aan het programma.

In januari begonnen de voorbereidingen voor het programma, omdat directeur Foe en René Reehuis beseften dat er op Sint Eustatius veel Spaanssprekenden waren die het Engels onvol-

doende beheersten. De cursus duurt 26 weken, met in totaal 24 deelnemers die worden verdeeld op basis van hun taalvaardigheidsniveau. Tussendoor wordt getest hoe ver de leerlingen gevorderd zijn. Na de eindtoets wordt een certificaat uitgereikt als de student heeft aangetoond de Engelse taal op een bepaald niveau te beheersen. Er wordt aandacht besteed aan de kosten en de aanwezigheid van de deelnemers. Daarom moet de student een contract tekenen dat hij/zij voor ten minste 90 procent aanwezig zal zijn. Er wordt voornamelijk uit een leerboek gewerkt, maar er zullen ook andere opdrachten en activiteiten worden toegevoegd. Binnen zes maanden moet de cursist twintig lessen afronden die gegeven worden in het NCF-gebouw. De docenten zijn Carmen Nova en Maya Pandt en er zullen twee groepen zullen zijn. NCF-directeur Francine Foe zei dat Statia een bijzonder eiland is; het heeft Engels als voertaal, maar ook de Ne-

derlandse taal is hier essentieel, omdat het eiland deel uitmaakt van het Koninkrijk der Nederlanden. “Elke dag horen we Engels, Spaans, Nederlands en Papiaments om ons heen alsook een mengelmoe van dit alles. Jij, als Spaanssprekende student, stapt in dit programma om je Engels te leren en te ontwikkelen, en ik geef je een groot compliment dat je deze volgende stap zet”, voegde ze eraan toe.

Tegen de studenten zei ze dat ze weet dat het fijn is om in de eigen moedertaal te blijven spreken en dat het de studenten zekerheid geeft om zich goed te kunnen uiten. Het leren van een tweede taal om je goed uit te drukken is echter belangrijk voor integratie en participatie in een nieuwe omgeving. “Dankzij de lessen kun je je verder ontwikkelen op Sint Eustatius. Taal is spreken, lezen en luisteren en met taal kun je je werk nog beter doen en zakelijke, vriendschappelijke of liefdevolle relaties onderhouden”, aldus Foe.

Delegatie Kanselarij der Nederlandse Orden op Saba

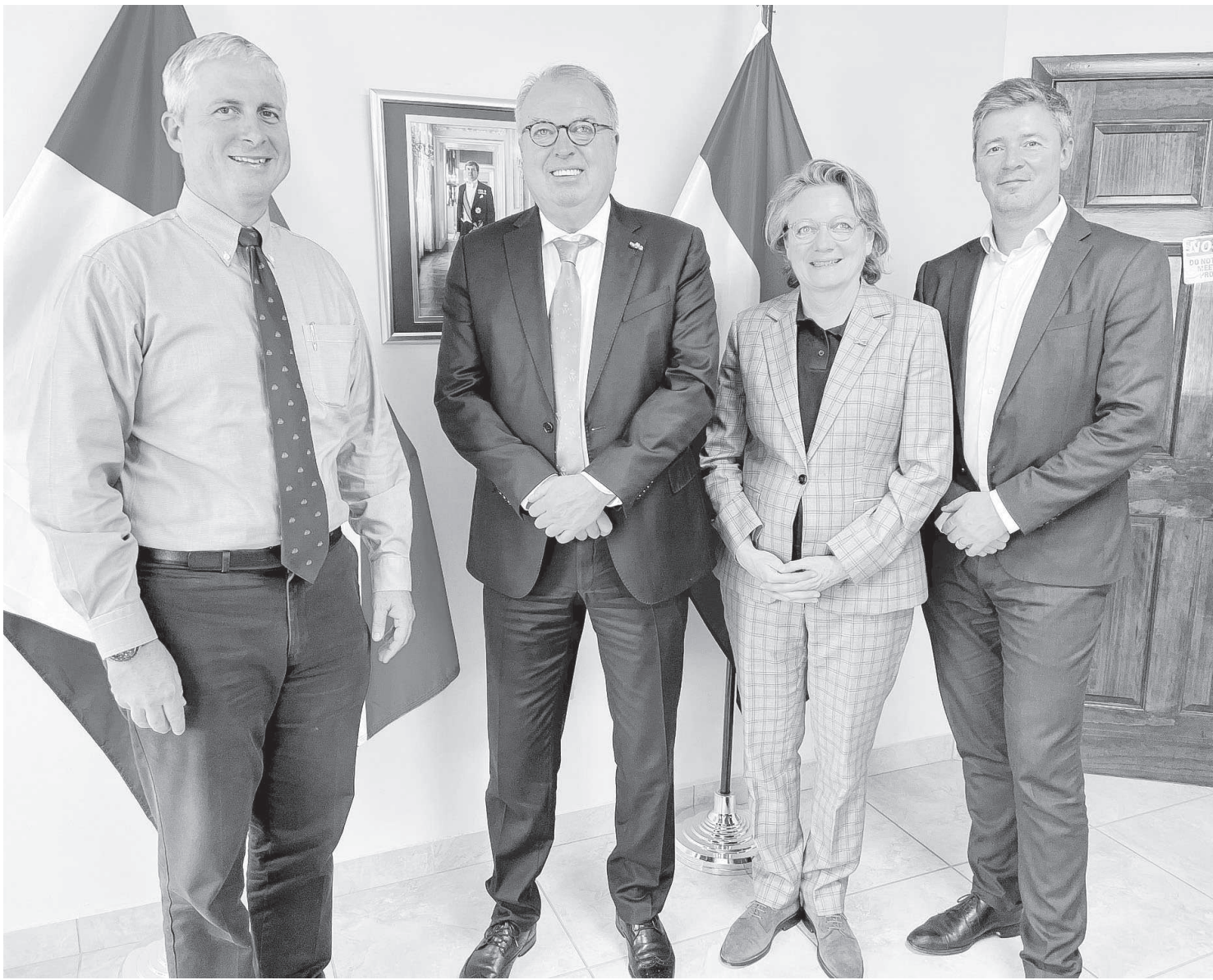

Foto: Stianne Koelga

Van links naar rechts: Gezaghebber Jonathan Johnson, Peter van der Velden, Lid van het Kapittel der Civiele Orden, Directeur van de Kanselarij der Nederlandse Orden Martine van Grieken en Hoofd van de Afdeling Advies en Decoraties van de Kanselarij Mischa Vos.

THE BOTTOM — Een delegatie van de Kanselarij der Nederlandse Orden was deze week op Saba. Zij waren er onder meer om te spreken met gezaghebber Jonathan Johnson over de voordracht van Sabanen voor een koninklijke onderscheiding.

De laatste keer dat iemand op Saba een koninklijke onderscheiding kreeg, was in 2015. In dat jaar werden twee Sabanen onderschei-

den voor het bijzondere werk dat zij doen voor de lokale gemeenschap. De Kanselarij der Nederlandse Orden hoopt dat er

meer mensen op Saba zullen worden voorgedragen.

Directeur van de Kanselarij der Nederlandse Orden Martine van Grieken en hoofd van de afdeling Advies en Decoraties van de Kanselarij Mischa Vos, die deel uitmaakten van de delegatie die Saba bezocht,

benadrukten dat iedereen iemand kan voordragen voor een koninklijke onderscheiding.

De laatste keer dat de Kanselarij Saba bezocht was in 2014. De delegatie bezoekt ook nog Sint Eustatius en Sint Maarten.

Saba Wahoo Food Fest

THE BOTTOM — Acht restaurants op Saba nemen van 29 november tot 11 december deel aan de eerste Wahoo Food Fest.

Alles draait rondom de Caribische vis Wahoo en het

grote vistournement dat op 4 december plaatsvindt. Het idee voor het organiseren van een Wahoo Food Fest is van het Saba Tourism Bureau. De bedoeling is dat alle deelnemende restaurants de klanten een Wahoo-gerecht

serveren. De deelnemende restaurants zijn Angelina's Restaurant, Bottom Bean Café, Chez Bubba Bistro, The Hideaway Restaurant, Island Flavor, Long Haul Grill, Rendezvous Ecolodge en Tropics café.

Levenslanggestrafte Paulina gisteren naar huis

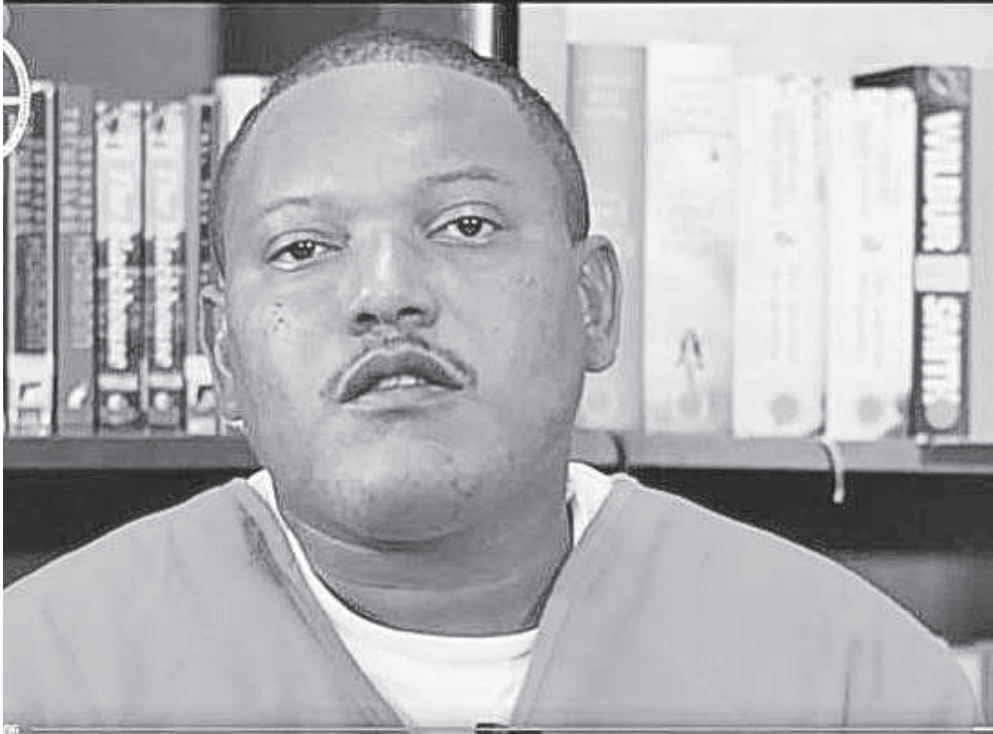
WILLEMSTAD — Het is advocaat Alicia Blonk na een strijd van ongeveer een jaar de voor moord tot levenslang veroordeelde Shairon Paulina (39) na twintig jaar vrij te krijgen. Het hof is het met haar eens dat zijn verdere onvoorwaardelijke tenuitvoerlegging van de levenslang celstraf geen redelijk doel meer dient.

door Jomaira Angela

Paulina werd als gehard crimineel gezien. Het hof zag geen uitzicht op enige wijziging in zijn gedrag en oordeelde dat de veroordeelde daarom zo lang als mogelijk uit de maatschappij moest worden geweerd. Deskundigen schatten echter in juli 2020 de kans op recidive als matig in en concludeerden tevens dat hij in staat zou moeten zijn om, zij het met de juiste begeleiding, in de maatschappij te functioneren. Psychologische behandeling is niet geïndiceerd omdat er geen sprake is van een psychopathologisch ziektebeeld in de vorm van een psychische stoornis. “Voorts is van belang dat uit de daarna opgemaakte (tussen)rapportages van de reclassering, Funditut, de gevangenis en de psycholoog blijkt dat de gefaseerde stappen die hij, letterlijk en figuurlijk, de afgelopen maanden in het kader van zijn resocialisatie buiten de gevangensmuren heeft gezet een vrijwel uitsluitend positief resultaat hebben opgeleverd.” Funditut is een ondersteunende stichting van de Stichting Jeugdcentrale Curaçao, met als doel jongeren te ondersteunen in het zoeken en behouden van werk. Paulina heeft volgens het hof op alle gebieden laten zien de hem geboden kansen steeds met beide handen aan te grijpen en bewezen dat hij op verantwoorde wijze, en onder begeleiding van de reclassering, met zijn verworven vrijheden om kan gaan zonder noemenswaardige incidenten.

Manipulatief

Voor de reclassering is het recidiverisico wel reëel. Dit mist volgens het hof echter een deugdelijke onderbouwing. Eén van de risicofactoren betreft het manipulatieve gedrag dat Paulina vertoont in de communicatie met zowel de rapporteur als met Funditut. “Hierover heeft de psycholoog echter na enkele sessies met hem gerapporteerd dat hij interventies op dit vlak

Shairon Paulina

accepteert, in staat is tot zelfreflectie en zich zo nodig laat (bij)sturen. De psycholoog geeft geenszins aan dat zijn houding op dit gebied in negatieve zin invloed heeft op zijn eerder uitgebrachte advies met betrekking tot het recidiverisico dat als matig werd ingeschat, en concludeert dat kan worden volstaan met periodieke evaluatie van zijn contact met zijn omgeving.”

Gelet op het multidisciplinair rapport van 24 juli 2020 waarin de psychiater en de psycholoog concluderen dat de kans op recidive matig wordt ingeschat, komt het hof tot het oordeel dat Paulina, na vrijlating, alsnog zal recidiveren dermate is verminderd dat de bescherming van de samenleving tegen die kans niet meer voorop dient te staan. Het hof nam ook het standpunt van de nabestaanden van het slachtoffer in ogenschouw. Zij hebben aangegeven positief tegenover een voorwaardelijke invrijheidsstelling van de man te staan, in die zin dat zij een tweede kans op een toekomst voor hem zien. Verder ziet het hof geen aanleiding voor de primair door het Openbaar Ministerie verzochte schorsing van de behandeling. Paulina werd vandaag uit het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou

ontslagen. Hij wordt wel voor de eerste zes maanden van de proeftijd van drie jaar onder Elektronisch Toezicht gesteld.

Paulina kreeg in 1999 24 jaar gevangenisstraf opgelegd voor een gewapende overval bij het toenmalige pompstation Gasora aan de Caracasbaaiweg. De straf was hoog omdat de rechter rekening heeft gehouden met het feit dat hij tijdens een politieachtervolging na de overval, op een politieagent had geschoten. De agent raakte gewond, maar overleefde de schietpartij. Een jaar later wist Paulina uit de gevangenis te vluchten. Gedurende deze ontsnapingsperiode besloot Paulina om samen met anderen een overval te plegen bij een druk bezocht feest in Fort Waakzaamheid, in 2000. Daarbij heeft Paulina schoten gelost, waarbij een bezoeker om het leven kwam. Paulina werd ingerekend en kreeg op 27 november 2001 een levenslange gevangenisstraf opgelegd. Hij ging tevergeefs in beroep tegen dit vonnis, dat onherroepelijk werd.

Hij heeft dus later op basis van artikel 1:30 van het Wetboek van Strafrecht een verzoek ingediend voor een zogeheten twintig-jaar-toets, die nu tot zijn vrijlating heeft geleid.

WILLEMSTAD — Een disbalans tussen vraag en aanbod tijdens de wereldwijde energiecrisis is er de oorzaak van dat ook de brandstofprijzen op Curaçao verder stijgen. Door ‘kruissubsidie’ zijn de prijzen enigszins te verantwoorden. Die uitleg gaf Edwin Bogert van Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P) gisteren tijdens een persconferentie over de prijsstijgingen op het eiland.

“Wereldwijd is er een energiecrisis gaande”, trapt Bogert zijn presentie af. “Wereldwijd zien we dat de vraag naar energie uit China en India, vooral Azië, enorm aan het toenemen is. Dat heeft ertoe geleid dat het aanbod achterblijft bij de toenemende vraag.”

Het voornoemde heeft volgens Bogert in eerste instantie al geleid tot enorme prijsstijgingen van *natural gas* (lng). Dat is volgens de specialist niet een brandstof die we op Curaçao gebruiken op dit moment, maar een en ander heeft wel tot gevolg dat producenten van energie ook kijken naar alternatieven. “Die alternatieven kunnen kool en/of oliederivaten (geraffineerde producten) zijn om toch energie op te wekken.” Daar is volgens hem een relatie waarneembaar met de toenemende prijzen enerzijds voor lng maar vervolgens ook voor olieproducten. Die disbalans zorgt ervoor dat prijzen, in interna-

tionaal opzicht, enorm zijn gestegen.

Curaçao is qua brandstof – en eigenlijk voor wat betreft alle andere producten – afhankelijk van import. Vooral na het einde van de raffinaderijexploitatie door PdVSA in 2019. Dat houdt in dat de prijzen van benzine/diesel (transportbrandstoffen), kookgas en de producten waar Aqualectra zijn elektriciteit mee opwekt, stijgen (zie kader).

Kruissubsidie

Een aantal kostencomponenten bij de aankoop van bijvoorbeeld kookgas moet

eigenlijk bij de prijs worden opgeteld om tot een zuivere eindgebruikerprijs te komen, aldus de uitleg van Bogert. “Als we die allemaal zouden optellen, zouden we voor een grote gascilinder uitkomen op ongeveer 150 gulden. We hebben gemeend, dat doen we al een paar jaar, dat dat een onverantwoorde prijs is.”

Hoe kun je dat dan vervolgens terugbrengen tot een prijs die wel te verantwoorden is? “Dat doen we door middel van een kruissubsidie vanuit benzine en diesel. Dus met andere woorden: op het moment dat u tankt, betaalt u ook een stukje voor kookgas. Kookgas is net even wat fundamenteeler. Uiteraard is transportbrandstof essentieel, maar de middelen om in je eten te kunnen voorzien, vinden we net even wat fundamenteeler. Daarom is het beleid dat de prijs ervan niet te hoog wordt.”

Brandstof- en nutsprijzen december 2021

Kookgas uit een grote gascilinder (100 lbs) kost vanaf december niet 80 maar 85 gulden. In oktober was die prijs nog 70 gulden. De kosten voor het vullen van een kleine gasfles (20 lbs) stijgt met een gulden, van 16 naar 17. In oktober was dat nog 14 gulden. De benzineprijs per liter aan de pomp stijgt met bijna 9 cent naar 2,374 gulden. Voor diesel betaalt de klant straks zo'n tien cent meer dan vorige maand: 1,880 gulden.

Het ‘prikkelraad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar **582-4333**

Amigoe di Aruba

Euro

Stevige verliezen

AMSTERDAM — De Europese beurzen zijn gisteren met stevige verliezen gesloten. De AEX-index op Beursplein 5 dook 3,2 procent in het rood op 781,63 punten. De laatste keer dat de graadmeter onder de 800-puntengrens sloot, was op 18 oktober. De MidKap zakte 3 procent tot 1033,61 punten. De beurzen in Frankfurt, Londen en Parijs leverden tot 4,8 procent in. Air France-KLM speelde aan het Damrak bijna 10 procent aan beurswaarde kwijt. Lufthansa verloor verder zo'n 12 procent in Frankfurt en IAG, het moederbedrijf van British Airways en Iberia, kelderde bijna 15 procent in Londen. Reisorganisatie TUI leverde zo'n 10 procent in en de budgetvliegers Ryanair en easyJet daalden rond de 12 procent. Aegon, ING en ABN Amro verloren tot circa 9 procent. Een vat Amerikaanse olie werd 12,3 procent goedkoper op 68,79 dollar. Brentolie kostte 10,7 procent minder op 73,44 dollar per vat. Grote olieproducenten als Shell, BP en TotalEnergies gingen daardoor ook in de uitverkoop en werden tot zo'n 7,5 procent lager gezet. De euro was 1,1307 dollar waard, tegen 1,1213 dollar een dag eerder.

Tokio

Hard onderuit

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio ging gisteren hard onderuit. Beleggers schrokken van de nieuwe coronamutatie die in Zuid-Afrika rondwaart en die in veel opzichten afwijkt van de huidige heersende Delta-variant. De Nikkei in Tokio ging met een verlies van 2,5 procent het weekeinde in op 28.751,62 punten. Het was het grootste dagverlies in twee maanden. Japan Airlines raakte 6,5 procent kwijt. Japanse exportbedrijven als Toyota, Nissan en Sony kampten met de duurdere yen en werden bijna 2 procent lager gezet. Techninvesteerder SoftBank zakte 5 procent. Ook elders in de Aziatische regio gingen de beurzen omlaag. De Hang Seng-index in Hongkong noteerde tussentijds dik 2 procent in de min. Luchtvaartmaatschappij Cathay Pacific verloor 3,8 procent. De All Ordinaries in Sydney daalde 1,7 procent. Luchtvaartmaatschappij Qantas kelderde 5,5 procent. De Kospi in Seoul zakte 1,4 procent en de beurs in Shanghai hield het verlies relatief beperkt tot 0,5 procent.

Wall Street

Forse verliezen

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren met forse verliezen geopend voor een halve handelsdag. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening een min van 2,5 procent op 34.900 punten. De brede S&P 500 zakte 1,7 procent tot 4620 punten en technologiegraadmeter Nasdaq verloor 1,3 procent tot 15.643 punten. Donderdag was Wall Street dicht voor Thanksgiving. Op Black Friday wordt een halve dag gehandeld. Olieproducenten Chevron, ExxonMobil en ConocoPhillips toonden minnen tot bijna 7 procent door zorgen over de impact van de coronavariant op de olievraag. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 7,4 procent tot 72,63 dollar en Brentolie werd 6,6 procent goedkoper op 76,81 dollar per vat. Oliedienstverleners als Halliburton, Schlumberger en Baker Hughes gaven tot zo'n 8,5 procent prijs.

De makers van coronavaccins hadden de wind mee, met plussen voor Moderna, BioNTech, Novavax en Pfizer tot wel meer dan 20 procent.

Recordaankopen VS op Black Friday

SAN JOSE — Winkeliers hebben op Black Friday, de belangrijkste dag in het jaar voor de omzet van de retailsector, tussen de 8,8 miljard en 9,2 miljard dollar aan goederen verkocht, zo stelt marktonderzoeker Adobe Analytics. Gisteravond hadden consumenten al 6,6 miljard dollar uitgegeven, omgerekend 5,8 miljard euro.

Amerikanen geven flink veel geld uit dit jaar. In november steeg de totale om-

zet in de Amerikaanse retailsector op achttien dagen boven de drie miljard dollar

uit. Vorig jaar was dat rond deze tijd van de maand pas vijf keer gebeurd.

Speelgoed en keukenapparatuur waren in de VS de best verkopende producten tijdens Black Friday.

Hoe de verkoopcijfers precies uitpakken, wordt pas begin 2022 bekend.

Tesla ziet af van Duitse staatssteun voor accufabriek Berlijn

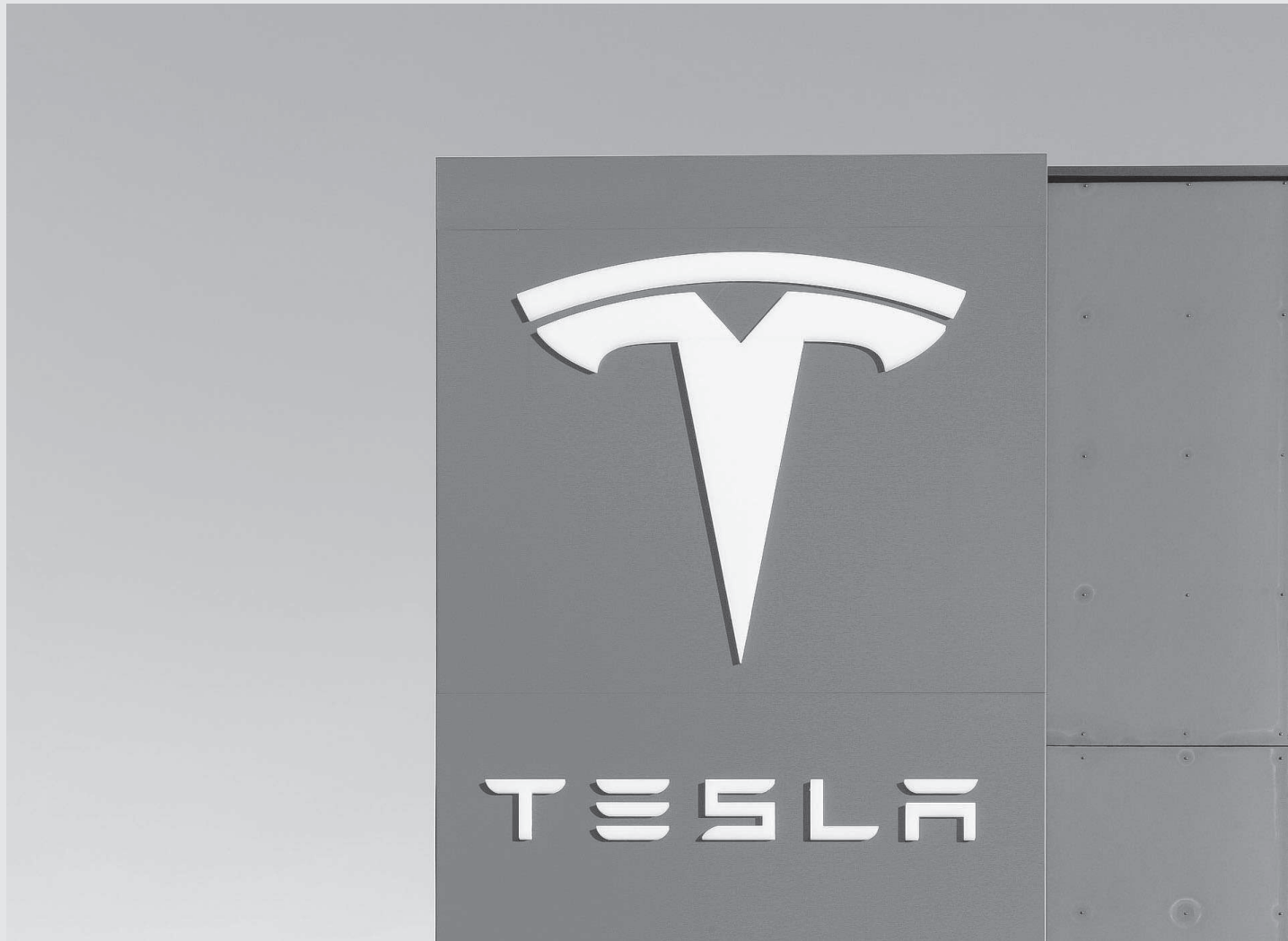

Foto: Shutterstock

BERLIJN — De Amerikaanse fabrikant van elektrische auto's Tesla trekt de aanvraag voor een staats-subsidie voor zijn geplande grote accufabriek ten oosten van Berlijn in. Het bedrijf van multimiljardair Elon Musk verklaarde zowel de federale als de Brandenburgse staatsministeries op de hoogte te hebben gesteld van het besluit om af te zien van de subsidie.

Het Duitse ministerie van Economische Zaken bevestigde het besluit van Tesla aan persbureau DPA.

het ging waarschijnlijk om miljarden euro's. De financiering, die was goedgekeurd door de autoriteiten van de Europese Unie, zal nu beschikbaar zijn voor andere projecten.

Ondanks de intrekking van de aanvraag gaat Tesla wel door met zijn plannen voor de accu- en recycling-fabriek in de deelstaat Brandenburg, die de Duitse hoofdstad omringt.

Op die locatie heeft de autofabrikant ook een 'gigafabriek' gebouwd voor het in elkaar zetten van zijn auto's, maar het bedrijf wacht nog altijd op goedkeuring om de fabriek in gebruik te kunnen nemen.

Tesla begon in 2019 al met de bouw van de autoassemblagefabriek nadat het bedrijf een voorlopige goedkeuring had gekregen.

Musk heeft gezegd dat hij van plan is om dit jaar de productie te starten in de fabriek. De lokale autoriteiten zijn echter nog steeds bezig met het evalueren van de milieueffecten van de fabriek, waarbij er vooral zorgen zijn over het waterverbruik.

Geen spaarrente meer voor vrijwel alle Nederlandse klanten ING

AMSTERDAM — Vrijwel alle Nederlandse klanten van ING ontvangen met ingang van volgend jaar geen rente meer over hun spaargeld. Het financiële concern zet de spaarrente voor reguliere spaarrekeningen dan op nul. Daarmee volgt de bank onder meer rivaal ABN Amro die eerder al deze stap zette.

ING verwijst in een toelichting naar de moeilijke marktomstandigheden voor banken. De rentes op de financiële markten liggen ook al heel lang erg laag.

Banken moeten zelf al een tijd rente betalen over het geld dat ze bij de Europese Centrale Bank (ECB) stallen. Daar komt bij dat mensen door de coronapandemie

meer zijn gaan sparen. Tegelijkertijd is de vraag naar leningen de afgelopen jaren juist beperkt geweest, waardoor banken nu relatief meer geld bij centrale banken onderbrengen.

Als gevolg van deze situatie hadden grote spaarders met meer dan 100.000 euro op de rekening bij ING al te maken met een negatieve spaarren-

te van 0,5 procent. Zij moesten dus rente betalen over het geld dat ze bij de bank stallen. Maar de kleinere spaarders gold bij ING tot nu toe nog een spaarrente van 0,01 procent. Straks keert ING in Nederland alleen bij de zogeheten Groei Groter Rekening voor kinderen nog een beetje rente uit over het aangehouden spaarsaldo.

Luchtvaartsector wil dat er pas na jaar om booster wordt gevraagd

GENÈVE — Een gevaccineerde moet pas na een jaar zijn Europese corona-reisbewijs verliezen wanneer die voor die tijd geen boosterprik heeft gehaald. Daarvoor pleit de internationale brancheorganisatie IATA. De luchtvaartsector vreest dat veel mensen niet genoeg tijd hebben om binnen negen maanden een extra inenting te krijgen. Niet alle EU-landen bieden immers al zo'n boosterprik aan, aldus de organisatie.

Meerdere lidstaten van de Europese Unie hebben inmiddels aangekondigd sommige groepen gevaccineerden voortaan pas na een booster als volledig gevaccineerd te beschouwen. Die herhaalprikken zijn bedoeld om de afweer op te peppen. De bescherming door de coronavaccins blijkt mettertijd af te nemen. De nieuwe aanbeveling is vanaf 10 januari

van kracht. IATA vreest dat mensen die voor april 2021 al volledig zijn gevaccineerd, onder wie veel mensen die in de zorg werken, niet genoeg tijd hebben om die tijd een boosterprik te halen.

De Europese gezondheidsdienst ECDC, vergelijkbaar met het RIVM, raadt aan na een halfjaar een boosterprik te nemen, brengt Eurocom-

missaris Didier Reynders in herinnering. De EU-landen kunnen het vaccinatiebewijs dat recht geeft op een Europees coronacertificaat nog drie maanden langer geldig laten, stelt hij voor. Dat geeft laat begonnen lidstaten als Nederland meer tijd om hun

burgers boosters aan te bieden. De wereldwijde vraag naar vliegtickets ligt nog heel ver onder het niveau van voor de coronacrisis. Afgelopen september was die nog 53 procent lager dan in september 2019.

EU maakt eind aan exporttoets voor coronavaccins

BRUSSEL — Vaccinfabrikanten hoeven vanaf volgend jaar geen toestemming meer te vragen als ze in de Europese Unie gemaakte coronavaccins willen exporteren. De EU heeft inmiddels meer dan genoeg vaccins voor eigen gebruik, zelfs om iedereen een boosterprik te geven.

De Europese Commissie stelde de exporttoets begin dit jaar in, toen de hele wereld aasde op de schaarse eerste coronavaccins.

De maatregel moest voorkomen dat bijvoorbeeld AstraZeneca de EU nog langer zou laten wachten op door haar bestelde vaccins, maar ondertussen wel zou leveren aan het Verenigd Koninkrijk of aan andere landen. Zorgen dat de toets de re-

putatie van de EU als voorvechter van vrijhandel zou schaden, moesten wijken.

De exportregels schrijven voor dat fabrikanten in een EU-land om toestemming moeten vragen voor het uitvoeren van coronavaccins of benodigdheden daarvan. Er is slechts één keer een vracht tegengehouden. Dat was een lading AstraZeneca-vaccins uit Italië die bestemd was voor Australië. Meer dan 1,3 miljard vaccins zijn gewoon geëxporteerd, zegt de commissie.

De toets verdwijnt op 1 januari, kondigt een woordvoerder van de Europese Commissie aan. Wel komt er 'een nieuw controlemechanisme' voor terug waardoor het dagelijks bestuur van de EU op de hoogte blijft van de uitvoer van vaccins, zegt ze.

Japan steekt miljarden in binnenlandse chipproductie

TOKIO — De Japanse regering trekt 774 miljard yen, omgerekend 6 miljard euro, uit om de binnenlandse productie van computerchips te versterken. Het geld maakt deel uit van de budgetplannen van premier Fumio Kishida. Ook wordt geld vrijgemaakt voor onderzoek naar nieuwe generaties halfgeleiders.

Japan is erg afhankelijk van halfgeleiders, onder meer voor zijn omvangrijke auto-industrie. Japanse autobouwers zoals Toyota, Honda en Nissan hebben te maken met productieverstoringen

door de tekorten aan chips. Ook bedrijven als Sony en Nintendo hebben daarmee te kampen.

Het Taiwanese chipconcern TSMC heeft aangekondigd voor omgerekend meer dan 6 miljard euro een nieuwe chipfabriek in Japan te willen gaan bouwen, met hulp van Sony.

Vanwege het sterke economische herstel van de coronacrisis is de vraag naar chips sterk toegenomen, terwijl het aanbod beperkt is. Veel grote chipbedrijven zijn daarom de productiecapaciteit aan het vergroten.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	25-Nov			25-Nov	
DOW JONES	34,899.34	-2.53%	AEX	781.63	-3.21%
S&P 500 INDEX	4,594.62	-2.27%	ARCELORMITTAL	24.25	-7.02%
NASDAQ	15,491.66	-2.23%	AEGON NV	3.92	-8.93%
AMAZON.COM INC	3,504.56	-2.12%	KONINKLIJKE AHOL	30.33	-0.85%
APPLE INC	156.81	-3.17%	AKZO NOBEL	95.74	-2.80%
BAIDU INC-SP ADR	153.06	1.10%	ASML HOLDING NV	685.60	-3.57%
BERKSHIRE HATH-B	283.09	-1.46%	DSM (KONIN)	193.15	-0.57%
BOEING CO/THE	199.21	-5.41%	HAL TRUST	140.40	-2.77%
CITIGROUP INC	65.50	-2.65%	HEINEKEN NV	93.00	-2.35%
COCA-COLA CO	53.73	-3.07%	ING GROEP NV	12.10	-7.28%
COSTCO WHOLESALE	546.13	-0.85%	KPN (KONIN) NV	2.61	-2.68%
WALT DISNEY CO	148.11	-2.13%	KONINKLIJKE PHIL	32.83	-3.58%
3D SYSTEMS CORP	22.66	-3.74%	RANDSTAD NV	56.78	-4.99%
EBAY INC	72.47	-0.26%	ROYAL DUTCH SH-A	18.36	-6.34%
META PLATFORMS-A	333.12	-2.33%	TOMTOM NV	7.53	-2.46%
GENERAL ELECTRIC	97.84	-4.29%	TOTALENERGIES SE	40.53	-5.93%
ALPHABET INC-A	2,843.66	-2.69%	UNILEVER PLC	46.85	-0.89%
HP INC	34.58	-2.43%	W.P. STEWART HOL	896.00	0.00%
HOME DEPOT INC	402.70	-2.28%	SCOTIA FUNDS		24-Nov
INTEL CORP	48.78	-1.97%	MONEY MARKET	13.5995	0.01%
JOHNSON&JOHNSON	159.20	-0.65%	US DOLLAR BOND	2.9412	-2.27%
MICROSOFT CORP	329.68	-2.44%	GLOBAL EQUITY	3.7852	10.78%
PROCTER & GAMBLE	147.47	-0.80%	US EQUITY	22.6447	16.64%
ROYAL DUTCH-ADR	42.07	-4.91%	CANADIAN EQUITY	3.5968	20.66%
STARBUCKS CORP	110.66	-2.90%	FUNDS		24-Nov
TWITTER INC	47.07	-0.95%	BSF DEFENSIVE	127.44	-0.42%
WALMART INC	144.90	-1.12%	BSF CONSERVATIVE	122.06	-0.99%
EXCHANGE TRADED FUND		25-Nov	BSF MODERATE	157.01	-1.30%
ALERIAN MLP - AMLP	33.18	-2.47%	BSF AGGRESSIVE	190.32	-1.83%
ISH GBL HY BD - GHYG	48.42	-0.93%	BGF MULTI ASSET INC	10.16	-0.88%
ISH IBOXX HY BD - HYG	85.47	-0.72%	BGF GBL ALLOCATION	76.29	-1.23%
ISH SELECT DIV - DIVY	117.96	-2.27%	BGF USD CORE BOND	17.79	0.23%
ISH MSCI EMKT - EEM	48.70	-3.35%	BGF FIX INC GBL OP	15.59	-0.45%
ISH MSCI PAC - EPP	48.20	-3.37%	BGF USD HI YIELD BND	38.65	-0.05%
ISH RUSSELL - IWV	270.39	-2.31%	CURRENCIES		25-Nov
ISH S&P 500 - SPY	81.45	-2.04%	YEN/USD	113.2200	-1.86%
ISH EUROPE - IEV	52.25	-2.59%	EUR/USD	1.1318	0.97%
INVESCO QQQ TRUS	391.20	-1.90%	CAN/USD	1.2782	1.06%
INVESCO DB COMMO	20.03	-5.96%	GBP/USD	1.3339	0.13%
SPDR S&P INT DIV-DWX	37.94	-1.20%	COMMODITIES		25-Nov
SPDR S&P MID 400	506.35	-3.30%	OIL WTI	68.15	-13.06%
SPDR S&P 600 SMA	97.91	-3.88%	GOLD	1802.68	0.77%
VANGUARD REIT - VNQ	108.00	-2.78%	SILVER	23.15	-1.89%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	60.59	-4.63%	WHEAT	840.25	-1.18%
Source Bloomberg					

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Is studeren in Nederland jouw doel?

Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com

582-4333

AMIGOE ONLINE LEZEN?

STAP 1

Ga naar www.amigoe.com

Amigoe Online

Abonneer nu op de Amigoe Online en lees de krant elke dag online op alle devices. Amigoe Online is gratis voor abonnees van de papieren krant.

Abonneer nu

STAP 2

Click op 'Abonneer nu'

STAP 3

Click opnieuw op 'Abonneer nu'

Amigoe Online

Abonneer nu

Nafli 30,50 per maand
Nafli 91,50 per kwartaal
Nafli 175,50 per half jaar - 1 week gratis (bij vooruitbetaling)
Nafli 335,50 per jaar - 1 maand gratis (bij vooruitbetaling)

Met een abonnement op Amigoe Online kunt u in onze online omgeving Amigoe Curaçao/Bonaire, Amigoe Aruba, de Napa en alle speciale bijlages lezen.
Let op: Iedere abonnee kan dagelijks 5 maal inloggen.
Te lezen op pc, laptop, tablet en smartphone

STAP 4

Vul alle verplichte velden in

Gekozen product: Amigoe Online

Vul a.u.b. onderstaand formulier in. Na goedkeuring van deze aanmelding duurt het maximaal 3 werkdagen voordat uw account word geactiveerd.

Velden met * zijn verplicht in te vullen

Persoonsgegevens

Bent u al abonnee van de Amigoe?*

☐ Dit is een verplicht veld. Ja ☐ Nee

Voornaam*

Dit is een verplicht veld.

Bestaande abonnee: JA afhaken

Nieuw abonnee: NEE afhaken

STAP 5

Akkoord afhaken en click op 'Account aanmaken'

☒ Ja, ik ga akkoord met de algemene voorwaarden. Aruba - Curaçao

☐ I'm not a robot

Account aanmaken

27 + 28 nov 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Centro Medico San Nicolaas
Dr. Wever 527-4580

Dienstdoende huisartsen

26 nov tot 02 dec 2021

Oranjestad
Botica St. Anna
586-8181

San Nicolaas
Botica Aloë
584-4606

Dienstdoende apotheken

Het weer

ZONDAG
28 NOVEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het oost tussen 22 en 35 km/u.

Max Temp.

30°

Voelt Als

32°

Wind

22 km/u

Bewolking

88%

Zonsopgang

06:44

Zonsondergang

18:12

UV index

10 v/d 10

ZONDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met kans op onweersbuien. Wind uit het oost tussen 20 en 32 km/u.

Min Temp.

26°

Voelt Als

27°

Wind

20 km/u

Bewolking

50%

Maansopgang

01:13

Maansondergang

13:52

Oplossing sudoku 27 november

1	7	4	6	2	5	9	8	3
6	9	2	7	8	3	5	1	4
8	5	3	1	9	4	2	6	7
7	1	5	2	4	9	6	3	8
4	8	9	5	3	6	7	2	1
3	2	6	8	7	1	4	9	5
2	3	1	4	6	7	8	5	9
9	6	7	3	5	8	1	4	2
5	4	8	9	1	2	3	7	6

BVN

bvn

zondag 28 november		00:10	Buitenhof
00:05	NOS Journaal	01:05	Brainwash Talks
00:10	Brommer op zee	01:20	DREAM SCHOOL
01:00	Oppassen!!!!	02:20	Bommetje!
01:25	Vier Handen Op Eén Buik	03:15	Kamp Koekeloekie
02:10	BinnensteBuiten	03:40	NOS Jeugdjournaal
02:35	Streetlab: camping de liefde	04:00	Podium Witterman
03:05	Sesamstraat	05:00	NOS Journaal
03:24	Zin in Zappelin	05:05	Het Sinterklaasjournaal
03:30	Het Klokhuis	05:15	Nederland Zingt Dichtbij
03:45	Het beste van Bommetje!	06:10	NOS Studio Sport Eredivisie
04:10	NOS Jeugdjournaal	07:00	NOS Journaal
04:30	Zembla	07:20	Weerbericht Europa/Afrika
05:05	NOS Journaal	07:25	ARIA
05:25	Het Sinterklaasjournaal	08:20	Maud & Babs
05:35	SpangaS: De Campus	08:55	Onze boerderij
05:45	EenVandaag	09:40	Nieuwsuur
06:15	Kassa	10:05	Weerbericht Amerika/Caribiën
07:00	NOS Journaal	10:10	NOS Studio Voetbal
07:20	Weerbericht Europa/Afrika	11:00	NOS Journaal
07:25	Dertigers	11:15	Goedemorgen Nederland
08:10	MIND*CK	11:35	Nederland in Beweging
08:55	Even tot hier	11:50	Kook mee met MAX
09:45	Nieuwsuur	12:00	NOS Journaal
10:15	Weerbericht Amerika/Caribiën	12:20	Onrecht!
10:20	NOS Studio Sport Eredivisie	12:55	De Geknpte Gast
11:00	NOS Journaal	13:10	NOS Journaal
11:10	WNL Op Zondag	13:20	Typisch Lemmer
12:05	NOS Journaal	13:45	Metterdaad
12:10	Buitenhof	14:10	NOS Journaal
13:05	Brainwash Talks	14:30	Fryslân DOK
13:20	DREAM SCHOOL	15:00	Blauw Bloed
14:20	Bommetje!	15:35	Sesamstraat 10 voor...
15:15	Kamp Koekeloekie	15:45	NOS Jeugdjournaal
15:40	NOS Jeugdjournaal	16:05	Serenade van Stef
16:00	Podium Witterman	16:20	Tijd voor MAX
17:00	NOS Journaal	17:05	NOS Journaal
17:05	Het Sinterklaasjournaal	17:20	Het Sinterklaasjournaal
17:15	Nederland Zingt Dichtbij	17:30	SpangaS: De Campus
18:10	NOS Studio Sport Eredivisie	17:45	EenVandaag
19:00	NOS Journaal	18:15	M
19:20	Weerbericht Europa/Afrika	19:00	NOS Journaal
19:25	ARIA	19:25	Weerbericht Europa/Afrika
20:20	Maud & Babs	19:30	Rauw Curaçao
20:55	Onze boerderij	20:20	2Doc: Gebroken
21:40	Nieuwsuur	21:10	Nieuwsuur
22:05	Weerbericht Amerika/Caribiën	21:50	Weerbericht Amerika/Caribiën
22:10	NOS Studio Voetbal	21:55	Op1
23:00	NOS Journaal	23:00	NOS Journaal
23:10	WNL Op Zondag	23:15	Goedemorgen Nederland
maandag 29 november		23:35	Nederland in Beweging
00:05	NOS Journaal	23:50	Kook mee met MAX

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Wever
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2:00 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Nieuwe coronamaatregelen in Nederland

DEN HAAG — Het demissionaire kabinet bevestigt dat er vanaf zondag 28 november 2021 een avondlockdown komt. Op een persconferentie gisteren zeiden premier Mark Rutte en minister Hugo de Jonge dat de maatregel geldt voor ten minste drie weken, en is bedoeld om het aantal nieuwe besmettingen en het aantal ziekenhuisopnames af te remmen. De maatregelen komen bovenop die van twee weken geleden.

De avondlockdown gaat morgen in, van 17.00–05.00 uur. Horeca, niet-essentiële winkels, bioscopen en theaters, musea, preparaten en sportscholen moeten dan hun deuren sluiten. Ook mag ervan af 17.00 uur geen amateursport meer worden beoefend.

Verder geldt voor iedereen het advies om zoveel mogelijk thuis te blijven. Het thuiswerkdadvies is aangescherpt naar ‘Werk thuis.

Kan dat niet: houd op het werk altijd 1,5 meter afstand’. Ook adviseert het kabinet om contact tussen 70-plussers en kinderen onder de twaalf jaar zoveel mogelijk te vermijden.

De strengere maatregelen zullen grote gevolgen hebben voor ondernemers en werkenden, verwacht het kabinet, en daarom wordt het steunpakket fors uitgebreid. Zo keert de loonsubsidie NOW terug en ver-

Foto: Shutterstock

Mark Rutte

hoogt het kabinet de Tege-moetkoming Vaste Lasten. De nieuwe maatregelen gelden in beginsel tot en met

18 december 2021. De situatie wordt op dinsdag 14 december opnieuw beoordeeld.

Rutte: Coronaboodschap komt niet over

DEN HAAG — Demissionair premier Mark Rutte erkent dat de coronaboodschap van het kabinet, met name over het belang van testen en thuisblijven bij klachten, onvoldoende overkomt. “Dat reken ik mezelf aan”, zegt hij. Hij vindt ook dat daarvoor excuses op hun plaats zijn.

Het kabinet heeft de afgelopen weken veelvuldig gehamerd op naleving van de basismaatregelen tegen het coronavirus. Toch zijn de besmettingscijfers blijven oplopen. En uit allerlei onderzoeken blijkt volgens Rutte dat ‘ons gedrag sinds 12 november beperkt is veranderd’. Nog altijd laat een

meerderheid zich bij klachten niet testen.

Rutte erkent dat hij, toen in september de meeste coronabeperkingen kwamen te vervallen, ‘onvoldoende heeft benadrukt’ dat de basisregels wél bleven gelden. Hij had naar eigen zeggen ‘preciezer moeten benoe-

men’ dat de besmettingen weer konden oplopen, en dat maatregelen dan terug konden keren.

Ingewikkeld

Maar Rutte benadrukt ook dat de ontwikkeling van de pandemie zich niet altijd even nauwkeurig laat voorspellen. “Heel Europa worstelt daarmee”, zegt hij. De vondst deze week van een nieuwe variant in Zuid-Afrika, die mogelijk nog besmettelijker is dan de huidige, laat volgens de demissionaire premier nog maar

eens zien hoe ‘ongelofelijk ingewikkeld’ het is om grip op het virus te houden.

Zorgminister Hugo de Jonge geeft op zijn beurt toe dat hij verrast is door de snelle opmars van het virus in de laatste paar weken. “Modellen bieden minder zekerheid dan eerst, daar hebben we rekening mee te houden.” En ook hij erkent dat zijn communicatiestijl soms beter kan. “Van mijn soms al te grote stelligheid trekt het virus zich niks aan, dat besef ik terdege.”

KLM: Geen verklaring voor zoveel besmette reizigers

SCHIPHOL — Luchtvaartmaatschappij KLM heeft geen verklaring voor het relatief grote aantal besmette reizigers op de twee vluchten die gisteren aankwamen vanuit Zuid-Afrika. Na het opduiken van de Omicron-variant van het coronavirus in zuidelijk Afrika, stelde de Nederlandse regering een vliegverbod in. “Feit is dat je op andere plekken besmet kunt raken tussen het moment van testen en van boord gaan”, aldus een KLM-woordvoerder.

Van de 600 mensen in de twee KLM-vliegtuigen die vrijdag terugkeerden uit Zuid-Afrika zijn 61 mensen

positief getest op het coronavirus. Het is nog niet bekend of zij besmet zijn met de nieuwe Omicron-variant.

Dit wordt nog onderzocht.

Aan boord zorgt KLM ervoor dat de passagiers de veiligheidsregels zoals mondkapjes dragen ‘zo goed mogelijk in acht nemen’. KLM heeft luchtfilters die de lucht ‘voortdurend’ vervensen, maar wijst er ook op dat de besmette reizigers nadat ze van boord kwamen in een ruimte op Schiphol zijn opgevangen. Daar houdt de controlemogelijkheid van KLM

op, aldus de woordvoerder.

KLM heeft de testverplichtingen aangescherpt voor reizigers die onder de uitzonderingsregels naar Nederland mogen komen. De uitgezonderde passagiers van KLM moeten sinds vrijdag bovenop een negatieve PCR-tests met een maximale geldigheidsduur van 24 uur ook bij betreding van het vliegveld of maximaal 48 uur bij aankomst in Nederland ook een negatieve sneltest van maximaal 24 uur oud kunnen laten zien.

Zuid-Afrika voelt zich gestraft voor Omicron-variant

Foto: Shutterstock

PRETORIA — De Zuid-Afrikaanse regering voelt zich gestraft door de talrijke reisverboden sinds de ontdekking van de Omicron-variant van het coronavirus. In Nederland en andere EU-landen, de VS en tal van andere landen zijn reizigers uit zuidelijk Afrika voorlopig niet welkom uit vrees dat de variant nog besmettelijker is dan de Delta-variant.

“Deze laatste ronde van reisverboden komt neer op het straffen van Zuid-Afrika voor zijn geavanceerde DNA-onderzoekstechnieken en zijn vermogen om nieuwe varianten sneller te detecteren. Wetenschappelijke excellentie moet worden toegejuicht en niet gestraft”, aldus de regering. Die had eerder al zorgen uitgesproken over het negatieve effect op toerisme en bedrijfsleven. Zuid-Afrika wordt nu als zondebok neergezet, terwijl bij eerdere varianten in andere landen minder paniekerig werd gereageerd,

klaagde gezondheidsminister Joseph Phaahla gisteren.

Negatieve hoek

Het virus is inmiddels ook vastgesteld in België, Israël en Hongkong. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is er geen wetenschappelijke basis voor de reisverboden en is meer onderzoek nodig. Wel zijn er volgens de WHO aanwijzingen dat het virus met deze mutaties besmettelijker is.

Critici vrezen dat landen voortaan zwijgen als ze op

een variant stuiten. Dat speelde eerder al in India toen de daar ontdekte Delta-variant nog de Indiase variant werd genoemd. De WHO besloot daarop zorgelijke varianten te benoemen met een Griekse letter, om landen niet in een negatieve hoek te drukken.

Gezondheidsfunctionarissen in Afrika suggereren dat het in plaats van reisverboden beter was geweest als de gezondheidscreening op luchthavens zou zijn opgeschroefd, of reizigers in quarantaine te zetten. “Dit zal verscheidene landen ontmoedigen om informatie te delen die heel belangrijk kan zijn voor de mondiale volksgezondheid”, zegt een WHO-manager in Afrika tegen *The New York Times*.

Aantal nieuwe Covid-opnames onverminderd hoog

ZEIST — Een dag voor de nieuwe maatregelen van het kabinet in werking treden, is de instroom van coronapatiënten in de Nederlandse ziekenhuizen onverminderd hoog. De verpleegafdelingen hebben afgelopen etmaal 354 nieuwe patiënten met een corona-infectie zien binnenkomen, zo staat in de meest recente cijfers van het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). In totaal liggen er vandaag 2624 mensen met Covid-19 in de ziekenhuizen.

Medewerkers van de verpleegafdelingen verzorgen momenteel 2069 coronapatiënten. Dat is er, ondanks het hoge aantal nieuwe opnames, per saldo één minder dan een etmaal gele-

den. Dat komt doordat er meer mensen de verpleegafdelingen verlieten dan er nieuw werden opgenomen, bijvoorbeeld omdat ze werden ontslagen uit het ziekenhuis, of overleden. Ook

kan het zijn dat patiënten werden overgebracht naar de intensive cares.

Op die afdelingen nam het aantal coronapatiënten dat een bed bezet houdt afgelopen etmaal toe met 27. In totaal behandelen ic-medewerkers op dit moment 555 ernstig zieke coronapatiënten. Er waren 51 nieuwe opnames, maar doordat er ook mensen overleden of de ic mochten verlaten, nam het aantal bezette bedden per saldo minder snel toe.

New York roept noodtoestand uit om besmettingen

NEW YORK — De Amerikaanse staat New York roept de noodtoestand uit vanwege zorgen over de coronapandemie. Dat gebeurde volgens lokale media enkele uren nadat gouverneur Kathy Hochul had gemeld dat nauwelijgend in de gaten wordt gehouden of de nieuwe Omicron-variant opduikt in haar staat.

Het uitroepen van de noodtoestand geeft de autoriteiten meer mogelijkheden om in te grijpen als de situatie verslechtert. Zo kan volgens *NBC New York* opdracht worden gegeven om niet-spoedeisende medische procedures in ziekenhuizen te beperken. Ook kunnen mogelijke personeelstekorten in de zorg effectiever worden aangepakt. De noodmaatregelen worden op 3 december van kracht en

hebben niet alleen te maken met Omicron. De autoriteiten zeggen dat de druk op ziekenhuizen in de afgelopen maand al is toegenomen. In de circa 20 miljoen inwoners tellende staat worden dagelijks weer zo’n 300 coronapatiënten opgenomen in het ziekenhuis.

Veel onduidelijk

Hochul zei volgens de nieuwszender dat er signalen zijn dat het aantal be-

smettingen weer flink gaat toenemen in de winter. “En hoewel de nieuwe Omicron-variant nog niet is ontdekt in de staat New York, komt die wel onze kant op.”

Over Omicron is nog veel onduidelijk, maar er wordt gevreesd dat die virusvariant sneller om zich heen kan grijpen. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft de nieuwe variant die is ontdekt in Zuid-Afrika als zorgelijk bestempeld. Meerdere landen, waaronder Nederland, hebben reisbeperkingen voor landen in zuidelijk Afrika ingevoerd om de verspreiding tegen te gaan.

Griekenland opent weer migrantenkampen

ATHENE — Griekenland heeft twee goeddeels van de buitenwereld afgesloten kampen geopend voor de opvang van migranten. Dergelijke centra zijn onstreden vanwege de strenge veiligheidsmaatregelen, maar volgens de Griekse autoriteiten gaat het juist om een stap vooruit. Minister van Migratie Notis Mitarachi zei dat ‘de beelden die we ons allemaal herinneren uit de periode 2015-2019 nu tot het verleden behoren’.

De nieuwe centra bevinden zich op de eilanden Leros en Kos en zijn voorzien van hekken met prikkeldraad, bewakingscamera’s en poorten die de hele nacht gesloten blijven. Daarnaast zouden voorzieningen zoals toiletten en stromend water er beter moeten zijn dan in eerdere vluchtelingenkam-

pen, die internationaal veel kritiek kregen vanwege de slechte leefomstandigheden voor asielzoekers.

Griekenland gold jarenlang als een van de belangrijkste toegangspoorten tot Europa voor migranten. Die arriveerden in bootjes op de Griekse eilanden, waar de

autoriteiten worstelden met de opvang van grote groepen mensen. De Verenigde Naties schatten dat tegenwoordig zo’n 96.000 asielzoekers worden opgevangen in Griekenland, dat steun van de EU krijgt om opvangcentra te moderniseren.

Nieuwe stijl

Er ging in september voor het eerst een vluchtelingenkamp in de nieuwe stijl open op het eiland Samos. Er moeten ook nog afgesloten kampen komen op Chios en Lesbos, maar daar loopt de bouw vertraging op door rechtszaken die lokale overheden hebben aangespannen.

Moderna ontwikkelt boostervaccin voor Omicron-variant

CAMBRIDGE — Het Amerikaanse biotechbedrijf Moderna ontwikkelt een boostervaccin voor de Omicron-variant van het coronavirus dat gisteren door de Wereldgezondheidsorganisatie als zorgelijk werd bestempeld.

Eerder ontwikkelde Moderna al boosters voor de Beta- en Delta-varianten van

het virus. Het bedrijf zegt binnen zestig tot negentig dagen een vaccin klaar te

kunnen hebben voor klinische studies. Ook Pfizer/BioNTech heeft aangegeven de Omicron-variant te onderzoeken. “We verwachten over twee weken meer data uit onze laboratoriumproeven”, zegt BioNTech in een verkla-

ring. “Uit deze data moet blijken of voor de nieuwe variant een aanpassing aan ons vaccin noodzakelijk is.”

Pfizer/BioNTech zegt binnen honderd dagen een nieuw vaccin te kunnen leveren aan patiënten.

Rutte hoopt op coalitieakkoord voor kerst

DEN HAAG — Het gaat niet meer lukken om voor Sinterklaas een coalitieakkoord te bereiken, maar VVD-leider en demissionair premier Mark Rutte hoopt ‘van harte’ dat het voor de kerst nog kan. “Iedereen wil er ook vanaf en wil die start maken”, zei hij vandaag op een digitaal VVD-congres.

Vanuit de VVD zal het vooral secondant Sophie Hermans zijn die zich daarvoor moet gaan inzetten. Rutte erkent dat hij mede door de coronacrisis veel minder werk verzet in de formatie dan Hermans. Daar voelt hij zich ‘haast een beetje schuldig’ over: “Er komt heel veel bij haar neer”, zegt Rutte. Hij is blij als hij formatiegesprekken kan bijwonen, laat hij weten. Het is volgens Rutte niet raar

dat er bijna acht maanden na de verkiezingen nog geen akkoord is. Het duurde ruim zes maanden voordat de partijen eruit waren wie met wie zou onderhandelen, en volgens Rutte is het dan ‘echt niet gek’ dat partijen nog zes tot acht weken aan een regeerakkoord schrijven.

Het kabinet-Rutte IV moet ‘meer transformerend’ worden dan zijn vorige, aldus de premier, ‘met meer elan’. Rutte III stond volgens hemzelf nog grotendeels in het teken van herstel na de economische crisis. Nu staat Nederland er economisch sterk voor en is het tijd om vraagstukken rondom veiligheid, klimaat en onderwijs op te lossen, zegt Rutte. “Daar is op zich ook geld voor. Of het allemaal lukt, kan ik niet garanderen.”

Storm Arwen raast over VK

LONDEN — De storm Arwen heeft in het Verenigd Koninkrijk voor veel overlast gezorgd. In Schotland en het noorden van Engeland kwamen tienduizenden huishoudens en bedrijven zonder stroom te zitten. Ook vielen volgens het Britse media zeker twee doden doordat bomen omvielen.

Arwen ging sinds gisteren gepaard met zware windstoten, regen en sneeuwval. De autoriteiten hadden Britten gewaarschuwd door een zeldzame code rood af te geven. Dat betekent dat levensgevaarlijk noodweer in aantocht is. Die code rood verliep volgens *Sky News* vandaag, maar Britten kregen ook daarna nog het advies alleen te reizen als dat echt noodzakelijk is.

Bestuurders die zich toch op de weg begaven, kregen ook te maken met overlast. De politie meldde dat 120 vrachtwagens ‘vast kwamen te zitten in de sneeuw’ op snelweg M62 door Engeland. In Britse media circuleren beelden van daken die van huizen zijn gerukt en wegen die zijn geblokkeerd door bomen en ander puin, zoals een grote trampoline die ondersteboven in een straat ligt.

De twee slachtoffers kwamen om het leven door verschillend incidenten. In het Noord-Ierse Antrim viel een boom op een auto, met de dood van een schoolhoofd tot gevolg. In Engelse Amesbury was een man uit Lancaster geraakt door een boom. Hij overleed volgens de politie ter plekke.

Vrees voor alcoholtekort tijdens de feestdagen

Foto: Shutterstock

De Britse branchevereniging voor drankverkopers is bezorgd over tekorten aan alcohol in winkels tijdens de feestdagen door een gebrek aan vrachtwagenchauffeurs om die te bevoorraden. De overheid moet volgens de belangenvereniging meer doen om de tekorten aan truckers in het Verenigd Koninkrijk tegen te gaan.

De Wine and Spirit Trade Association (WSTA) heeft daarover een brandbrief geschreven aan transportminister Grant Shapps. Volgens de WSTA hebben 49 drankbedrijven waaronder

Moët Hennessy, Laurent-Perrier en Pernod Ricard de brief ondertekend. “Er is toenemende zorg onder onze leden dat snelle actie moet worden ondernomen, anders wordt de leveringschaos groter”, aldus de voorzitter van de WSTA. Er zijn volgens hem al grote vertragingen te zien, met hoge kosten, waardoor het aanbod voor consumenten wordt beperkt.

Het Verenigd Koninkrijk worstelt al langer met tekorten aan truckers, waardoor bijvoorbeeld pompstations niet bevoorradt konden worden en winkels met lege schappen te kampen hadden. De Britse overheid heeft verschillende maatregelen genomen, waaronder werkvergunningen voor duizenden buitenlandse vrachtwagenchauffeurs.

De overheid zegt zich geen zorgen te maken over een gebrek aan alcohol in de feestdagenperiode.

Stephen Sondheim overleden

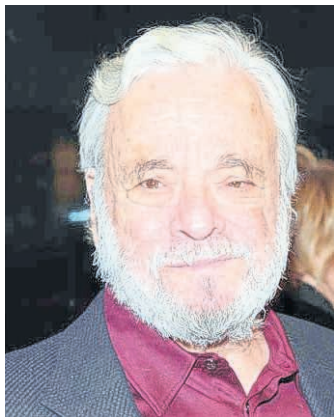

Foto: famous.com/powers

Stephen Sondheim is gisteren op 91-jarige leeftijd overleden in zijn huis in Roxbury, Connecticut. De componist en tekstschrijver werd in leven bekroond met zowel Oscar's en Tony's. Hij stond bekend voor producties als 'Company', 'A Funny Thing Happened on the Way to the Forum', 'Into the Woods' en de teksten 'West Side Story' en 'Zigeuner'. De woorden van Sondheim zouden terugkeren naar het grote scherm dankzij Steven Spielbergs nieuwe versie van 'West Side Story'. Hij schreef de tekst voor de musical, waarbij Leonard Bernstein de muziek scoorde. In september stopte Sondheim nog bij 'The Late Show with Stephen Colbert' om te praten over de versie van Spielberg, die geschreven is door Tony Kushner. “Het is echt geweldig”, zei hij

over de film. “Iedereen moet gaan. Je zult echt een goede tijd hebben. En voor degenen onder jullie die de show kennen, zullen er enkele echte verrassingen zijn.” Sondheim zei dat Kushner een aantal ‘echt fantasierijke en verrassende dingen heeft gedaan met de manier waarop de nummers in het verhaal worden gebruikt’. Hij voegde eraan toe: “Het geheel heeft een echte sprankeling en echte energie, en het voelt fris aan. Het is echt de eerste klas, en filmmusicals zijn moeilijk om te doen en deze, Spielberg en Kushner, hebben het echt heel goed gedaan.” Sondheims vele werken omvatten ook 'Follies' (1971), 'A Little Night Music' (1973), 'Pacific Overtures' (1976), 'Sweeney Todd' (1979), 'Merrily We Roll Along' (1981) en 'Sunday in the Park With George' (1984). Hij won Tony Awards voor Best Original Score voor 'Company', 'Follies', 'A Little Night Music', 'Sweeney Todd', 'Into the Woods' en 'Passion', evenals de beste songtekst voor 'Company'. Ook won Sondheim acht Grammy's evenals de Oscar voor Best Original Song voor 'Sooner or Later (I Always Gets My Man)' uit de film 'Dick Tracy' van Warren Beatty.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

Egypte heropent historische weg tussen Luxor en Karnak

Egypte heeft een historische weg tussen de tempelcomplexen van Karnak en Luxor donderdag met uitbundig vlagvertoon her-

opend. De ceremonie, een deels al opgenomen televisiespektakel met honderden dansers en acteurs, was bedoeld om toeristen

te trekken naar deze parels aan de Nijl.

De in oude glorie herstelde ‘Laan van de Sfinxen’,

Foto: Shutterstock

2700 meter lang, maakt volgens de verantwoordelijke minister Chalid al-Anani Luxor het 'grootste openluchtmuseum ter wereld'.

Ook president Abdel Fattah al-Sisi woonde de feestelijkheden bij, die aan het antieke Opet-festival moesten herinneren. Onderdeel daarvan was een processie om de jaarlijkse overstroming van de Nijl te vieren, die de grond weer vruchtbaar maakte.

Toeschouwers waren bij de parade niet welkom wegens coronabeperkingen. Dat was in april ook al het geval toen in Caïro met een grote show 22 faroemmummies naar een nieuw museum werden gebracht.

124-jarige vrouw overleden

Lola Francisca Susano is op 124-jarige leeftijd overleden. De vrouw zou op 11 september 1897 zijn geboren. Het Guinness World Records-team was nog bezig met het verifiëren van de documenten, alvorens haar uit te roepen tot oudste levende persoon ter wereld. Voor de dood van de vrouw uit de Filipijnen, werd aangenomen dat ze de laatste persoon was die vóór de 20e eeuw was geboren. Autoriteiten in Lola's thuisprovincie Kabankalan, provincie Negros Occidental, bevestigden dat ze op de avond van 22 november was overleden. Alvorens Lola officieel uit te roepen tot de oudste levende persoon op het moment, was het Guinness-team de authenticiteit van haar documenten aan het onderzoeken. Als ze officieel was geverifieerd, zou Lola het record hebben gebroken dat eerder in het bezit was van de Franse Jeanne Calment, die in 1997 op 122-jarige leeftijd stierf. Volgens het blad *Metro* schreef Lola haar lange levensduur toe aan het eten van een plantaardig dieet en het onthouden van alcohol. Ze beweerde ook dat ze haar longen gezond had gehouden door elke ochtend de tijd te nemen om mondharmica te spelen.

Foto: fundam

Dode bruinvissen droegen gevaarlijke bacterie in zich

In kadavers van de circa 190 bruinvissen die afgelopen zomer in korte tijd op de Wadeneilanden aanspoelden, is een gevaarlijke bacterie gevonden, melden Wageningen University & Research en de Universiteit Utrecht. De wetenschappers troffen de Erysipelothrix rhusiopathiae aan in driekwart van de bestudeerde dieren, een bacterie die tot bloedvergiftiging kan leiden bij walvisachtigen en bij

meer dieren voorkomt. Er werden 22 vissen onderzocht, waarvan er 16 van het vrouwelijk geslacht bleken. De dieren zijn vermoedelijk ongeveer tegelijk gestorven. De bruinvissen waren tot hun dood wel in een redelijke of goede conditie, daarom ligt een plotselinge dood volgens de onderzoekers voor de hand. Elf hadden er wel een lege maag en andere hadden ook niet veel gegeten. De onderzoekers

weten niet wat daar de oorzaak van is. Er konden diverse mogelijke oorzaken voor het massale aanspoelen worden afgestreept, maar er is nog veel onduidelijk. “Wel waren bijzondere weersomstandigheden wellicht medeverantwoordelijk voor het massaal aanspoelen van de dieren, die ver op zee moeten zijn gestorven”, aldus de onderzoekers. De Erasmus Universiteit buigt zich ook nog over de kwestie.

The Eagles in 2022 op tour

Foto: Alamy/Getty Images

De band The Eagles gaat volgend jaar op tournee. Bij elk concert wordt het Grammy Award-winnende nummer 'Hotel California' gespeeld. Don Haley, Joe Walsh en Timothy Schmidt, samen met nieuwere bandleden, country-zanger Vince Gill en Glenn Frey's zoon, Deacon, kondigden de 2022-tour aan.

Deacon en Gill kwamen in 2017 bij de band na de dood van Glenn Frey. Hij was de gitarist van de Eagles die in januari 2016 op 67-jarige leeftijd stierf aan complicaties van reumatoïde artritis, acute colitis ulcerosa en longontsteking. “In elke show zal 'Hotel California' worden gespeeld van begin tot eind. Het wordt be-

leid door een orkest en koor”, kondigden de rocklegendes aan. De tour loopt van 19 februari tot en met 26 juni 2022 met concerten in Savannah, Georgia; Charlotte, NC; Orlando, Florida, Fort Lauderdale, Florida; Tampa, Florida; Raleigh, NC; Atlanta en Austin, Texas. Tickets gaan volgende week in de verkoop, met de start van de voorverkoop op 2 december en de reguliere verkoop op 3 december.

Invulformulier om te daten

TikTok-gebruikster Maythe Eleven deelde een video, waarin ze vertelt dat haar vriend Graham haar een formulier liet invullen alvorens op een date te gaan. “Nadat ik 'ja' zei op de date-aanvraag, stuurde hij me een Google-formulier om in te vullen.” Het formulier begint met het vragen van basisgegevens, inclusief hoe laat ze de date zou willen laten beginnen. Ook moest ze aangeven welke stijl van date ze zou willen met opties variërend van diner tot een dag op het strand.

Graham vraagt haar vervolgens welk eten ze lekker vindt met haar keuzes, waaronder biefstuk, Indiase of Thaise eten. Ten slotte wordt ze gevraagd over de dresscode voor de date en moest dit aangeven via een schaal van 1 tot 5, variërend

van 'eigenlijk pyjama tot kostuum en stropdas'. Graham volgde het formulier op met een officiële uitnodiging en vervolgens een formulier voor een exit-interview dat Maythe moest invullen zodra de datum voorbij was. De date werd beklonken met de mededeling: “Je hebt ermee ingestemd om op een date te gaan met Graham. Gefeliciteerd. Hij belooft je een leuke tijd met je voorkeuren in gedachten.” De video van de TikTok-gebruikster leidde tot gemengde reacties van haar volgers, die hun mening deelden in de commentaren. “Oh mijn god, dit is verschrikkelijk,” schreef een enkeling, terwijl een ander eraan toevoegde: “Dorky en ongemakkelijk.” Een derde zei: “Dit is het soort mannen dat we nodig hebben. Inspanning.” Tot slot schreef een volger: “Met die Graham trouwen!”

Digitale vastgoedkassa rinkelt

Foto: Shutterstock

Een stuk digitaal land in Decentraland – een online, virtuele omgeving – is voor een recordbedrag van 2,43 miljoen dollar aan cryptocurrency verkocht. Dit is ruim het dubbele van het eerdere record voor virtueel onroerend goed van 913.000 dollar. Metaverse Group, een dochteronderneming van Tokens.com, voltooide de aankoop van een stuk digitaal land voor 618.000 mana, oftewel 2,43 miljoen dollar. Mana is de cryptocurrency van Decentraland, die gebruikt wordt om activa in de virtuele ruimtes te kopen en verkopen. Een perceel grond in Decen-

traland is gelijk aan 52,5 vierkante voet. De aankoop van Tokens.com is ongeveer gelijk aan 6090 vierkante voet land, ruim boven de 1150 vierkante meters in een gemiddeld huis in San Francisco. Dat komt neer op ongeveer 400 dollar per vierkante voet in Decentraland versus 1200 dollar in San Francisco. De belangstelling voor de metaverse is omhooggeschoten sinds Facebook zijn bedrijfsnaam veranderde in Meta. Liefhebbers kopen land in de metaverse als een speculatieve investering, en andere digitale eigendommen hebben ook forse prijskaartjes verkocht.

Mausoleum voor Maradona

De familie van Diego Maradona heeft de autoriteiten van Buenos Aires opgeroepen de stoffelijke resten van de voormalige Argentijnse wereldster in het voetbal in een mausoleum onder te brengen. Het verzoek vond plaats op de dag dat Maradona een jaar was overleden.

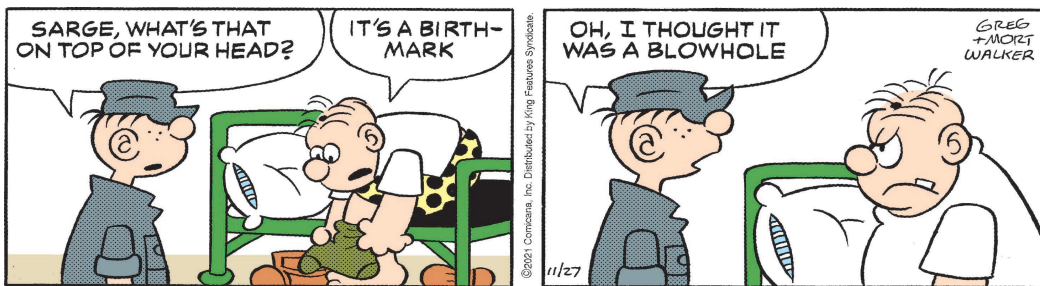
Foto: Shutterstock

Het was een van de laatste wensen van de vedette, aldus de familie. Een plek waar de fans hem kunnen herdenken. “Het moet een plek zijn aan de rand van de rivier en nabij de natuur. Zo heeft hij het gewild. Laat dit de dag zijn waarop we beginnen met dit initiatief vorm te geven.”

De autoriteiten hebben nog niet gereageerd. Donderdag herdachten fans wereldwijd dat Maradona een jaar geleden overleed.

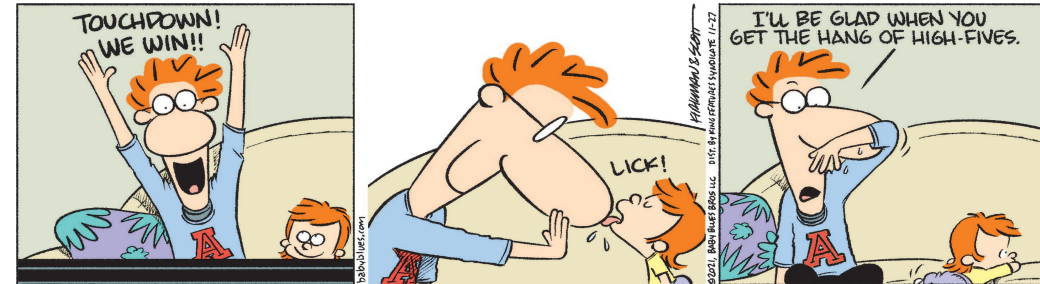
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Lange celstraf oud-sportbaas Brazilië voor 'kopen' Spelen 2016

RIO DE JANEIRO — Een rechtbank in Rio de Janeiro heeft Carlos Arthur Nuzman veroordeeld tot bijna 31 jaar gevangenisstraf. De 79-jarige Braziliaan, die decennialang een prominent figuur was in de Braziliaanse sport, zou stemmen hebben gekocht om de Olympische Spelen van 2016 naar Rio de Janeiro te halen. Nuzman was destijds voorzitter van het olympisch comité van zijn land en werd ook voorzitter van het organisatiecomité van de Spelen.

Nuzman werd donderdag volgens Braziliaanse media veroordeeld tot een gevangenisstraf van dertig jaar, elf maanden en acht dagen. Hij kondigde direct aan in beroep te gaan. Volgens zijn advocaat is Nuzman 'zonder bewijs' veroordeeld.

Twee anderen betrokkenen bij de omkoopaffaire, bijgenaamd 'Vuil Spel', kregen ook lange celstraffen. Voormalig directeur Leonardo Gryner van het Braziliaans olympisch comité werd veroordeeld tot dertien jaar en tien maanden. Sérgio Cabral, oud-gouverneur van Rio de Janeiro, kreeg tien jaar en acht maanden. De

Carlos Arthur Nuzman

58-jarige Cabral zit vanwege andere corruptiezaken al enkele jaren vast. Nuzman werd ruim een jaar na de Spelen van Rio gearresteerd op verdenking van omkoping, corruptie, witwassen en deelname aan een criminele organisatie.

Hij zou leden van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) hebben omgekocht om bij de verkiezing in 2009 de Spelen binnen te halen

voor zijn land. Rio kreeg de voorkeur boven Madrid, Tokio en Chicago. Vanuit Brazilië zou enkele dagen voor de stemming in Kopenhagen zo'n 2 miljoen dollar aan steekpenningen zijn overgemaakt naar onder anderen Papa Diack, wiens vader Lamine Diack jarenlang voorzitter was van de internationale atletiekfederatie en destijds deel uitmaakte van het IOC. Andere IOC-leden zouden

ook geld hebben ontvangen om op Rio te stemmen. Nuzman deed als volleybal-ler met Brazilië mee aan de Spelen van 1964. Hij werd daarna voorzitter van de Braziliaanse volleybalbond en in 1995 hoofd van het nationaal olympisch comité. De invloedrijke sportbobo zat tussen 2000 en 2012 in het IOC en werd in 2013 gekozen tot erelid. Na zijn arrestatie in 2017 besloot het IOC hem te schorsen.

Koeman bereikt akkoord met Barcelona over ontslagvergoeding

Ronald Koeman bij FC Barcelona.

BARCELONA — Ronald Koeman heeft een akkoord bereikt met FC Barcelona over een ontslagvergoeding. Volgens Spaanse media neemt de Nederlander genoeg met een vergoeding van 10 miljoen euro, al zou hij recht hebben gehad op 12 miljoen euro. Volgens zaakwaarnemer Rob Jansen 'lijkt het erop' dat het ontslag van Koeman nu is afgehandeld.

De Catalaanse clubleiding besloot eind vorige maand na de nederlaag bij Rayo Vallecano (1-0) om afscheid te nemen van de 58-jarige trainer.

Het contract van Koeman liep door tot komende zomer. Barcelona stelde Xavi aan als opvolger. Bij de Catalaanse club spelen onder anderen de Oranje-internationals Frenkie de Jong, Memphis Depay en Luuk de Jong.

Nu Koeman zijn vertrek bij Barcelona heeft afgehandeld, zou hij weer ergens anders aan de slag kunnen gaan. De oud-bondcoach van het Nederlands elftal hield zich na zijn ontslag stil.

Koeman wil voorsnog niet reageren op de teleurstellende geëindigde periode bij de club die hij in 1992 als speler de Europa Cup 1 bezorgde.

wege financiële problemen dreigde de GP van Spanje de afgelopen jaren een paar keer te verdwijnen uit Barcelona.

Begin januari werd het contract tussen de Formule 1 en het circuit weer met een jaar verlengd. Met de terugkeer van tweevoudig wereldkampioen Fernando Alonso in de Formule 1 en Ferrari-coureur Carlos Sainz heeft Spanje dit sei-

zoen twee coureurs in de koningsklasse. Het contract is nu met vijf jaar verlengd.

Ook de MotoGP blijft Barcelona trouw. Volgend jaar racen de motorcoureurs sowieso weer over het Circuit de Catalunya en tussen 2023 en 2026 komen ze minimaal twee keer naar Barcelona. Het is de bedoeling dat in die jaren ook andere circuits in Spanje en Portugal worden bezocht.

Formule 1 verlengt contract met circuit Barcelona met 5 jaar

BARCELONA — De Formule 1-coureurs blijven ook de komende vijf jaar naar Barcelona komen. De organisatie heeft het contract met het Circuit de Catalunya verlengd tot en met 2026. Sinds 1991 huisvest het circuit al de Grote Prijs van Spanje in de Formule 1.

De komende maanden wordt hard gewerkt om het ruim 4,6 kilometer lange circuit een upgrade te geven. Ook de faciliteiten langs de baan worden aangepast en verbeterd. De Grote Prijs van Spanje staat voor 22 mei 2022 op

de kalender. Max Verstappen boekte in 2016 in Barcelona bij zijn debuut voor Red Bull op achttienjarige leeftijd zijn eerste overwinning in de Formule 1. Daarna zegevierde Lewis Hamilton vijf keer achter elkaar in Catalonië. Van-

Voetbalclubs verwachten na incidentrijk weekeinde nu geen 'gedoe'

NIJMEGEN — Wat extra stewards en beveiligers inzetten, meer doen de voetbalclubs uit de Eredivisie niet om herhaling van de incidenten van vorige week te voorkomen. In het eerste speelweek-einde zonder publiek kwamen in drie stadions supporters het veld op en moesten de wedstrijden tijdelijk worden stilgelegd.

NEC opende de veertiende speelronde in de Eredivisie gisteravond tegen SC Cambuur. De Nijmeegse club had 'iets meer' beveiliging ingeschakeld, om de situatie rond De Goffert in de gaten te houden. "Dat heeft niet zozeer te maken met de situaties van vorige week. We willen vooral zelf de veiligheid in de hand houden en hebben daarom wat preventieve maatregelen genomen", aldus een woordvoerder.

Sinds vorige week mag er geen publiek meer aanwezig zijn bij alle sportwedstrijden, zowel bij de profs als amateurs. In heel wat steden ontstonden vorig week-einde ongeregeldeheden. Bij de wedstrijden Heracles Almelo - Fortuna Sittard, AZ - NEC en SC Cambuur - FC Utrecht drongen mensen het afgesloten stadion binnen. In Eindhoven arresteerde de politie donderdagavond acht mensen die probeerden om tijdens het Europese duel PSV - Sturm Graz het Philips-stadion in te komen door een hek te forceren.

Volgens de KNVB is handhaving in en om de stadions een zaak voor de clubs en de lokale autoriteiten. "We

kunnen alleen maar het spel stilleggen als er van buiten vuurwerk op het veld wordt geschoten of als mensen het stadion binnendringen.

De meeste clubs die dit weekeinde thuis spelen, zeggen in nauw contact te staan met de lokale driehoek. "We kunnen snel schakelen als er zich iets voordoet", aldus de woordvoerder van Fortuna, dat vandaag FC Groningen ontvangt. "We moeten het afkloppen, maar bij ons gedragen de supporters zich doorgaans wel. We hebben ook geen signalen dat er iets staat te gebeuren."

PEC Zwolle riep de supporters in een open brief op om vandaag thuis te blijven. De hekkensluiter van de Eredivisie hoorde dat fans voor het duel met RKC Waalwijk wilden verzamelen bij het supportershome in het stadion. "Het initiatief om de club op die wijze te steunen, waarderen wij enorm. Tegelijkertijd willen we de nadrukkelijke

oproep doen om zaterdag niet naar het stadion te komen en met vrienden en/of familie thuis de wedstrijd te bekijken."

Bij FC Utrecht, dat morgen tegen Heracles speelt, wordt rond het stadion strenger gecontroleerd dan normaal bij een wedstrijd zonder publiek en er zijn hekken geplaatst rond de zogeheten tv-compound, buiten De Galgenwaard. FC Twente heeft geen specifieke maatregelen genomen voor de thuiswedstrijd tegen Feyenoord. Dat geldt ook voor Sparta Rotterdam, dat koploper Ajax op bezoek krijgt. "Wij hebben nooit gedoe met supporters en dat verwachten we nu ook niet", aldus een woordvoerder van de club. Bij sc Heerenveen, de tegenstander van PSV, heerst hetzelfde gevoel. "We hebben gelukkig nog geen incidenten gehad en er zijn ook geen indicaties die er-geens anders op wijzen."

Afrikaanse landen stemmen unaniem voor WK 1x per 2 jaar

CAÏRO — De Afrikaanse landen staan unaniem achter het plan om het wereldkampioenschap voetbal voortaan om de twee jaar in plaats van om de vier jaar te organiseren. De Afrikaanse voetbalfederatie CAF hield in Caïro een ingelast congres en alle aangesloten landen gaven in een stemming aan voorstander te zijn.

Voorzitter Gianni Infantino van de mondiale federatie FIFA wil het WK graag vaker organiseren. Nu is het zo dat vijf Afrikaanse

landen zich plaatsen voor het WK. Als het WK vaker wordt georganiseerd, nemen de kansen voor de wat kleinere landen toe om ook een

keer deel te kunnen nemen, is de gedachte. In Europa is er juist veel verzet tegen het plan. De drukke speelkalender is een belangrijke reden en ook vinden veel mensen dat de charme rond het WK verdwijnt als het vaker gespeeld wordt.

Maandag 20 december is er bij de FIFA een topoverleg over het plan.

Golfers zeggen af voor toernooi Johannesburg om coronavariant

JOHANNESBURG — Meerdere Britse en Ierse golfers hebben zich gisteren afgemeld voor de tweede ronde van het toernooi Joburg Open in Johannesburg. Dat deden ze na de aankondiging van de Britse regering dat vluchten vanuit Zuid-Afrika vanaf gisteren zijn verboden om verspreiding van de nieuwe coronavariant tegen te gaan.

Met Darius van Driel, Lars van Meijel en Daan Huizing doen ook drie Nederlanders mee in Zuid-Afrika, waar ook de twee volgende golftoernooien gepland staan. "Ik ben gefocust op de tweede ronde van vandaag, waarin

ik de 'cut' wil halen. Opeens zie je dan het nieuws voorbij komen over de nieuwe variant en de reisverboden", schrijft Huizing op Twitter. "Wat gaat er gebeuren? Worden de volgende evenementen gespeeld? Kunnen we

naar huis? Hoe? Wanneer? Wie weet het... Even afwachten!"

De Europese Commissie wil het reizen vanuit zuidelijk Afrika naar de Europese Unie ook tot een minimum beperken, maakte voorzitter Ursula von der Leyen bekend.

Vluchten uit het zuiden van Afrika naar Nederland zijn wegens zorgen over de nieuwe coronavariant sinds gisteren goeddeels verboden.

Paul Dunne